અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત વડી અદાલતમાં

સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૭૧૪ સન ૨૦૧૩નું

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.એસ. ઝવેરી
અને
માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.જી. ઉરૈઝી

==

૧ શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવા મંજૂરી આપવામાં આવી શકે?
૨ રિપોર્ટરને મોકલવું કે નહીં ?
૩ શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા ઇચ્છે છે?
૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ, ૧૯૫૦ના અર્થઘટન અંગે અથવા તેના હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશ અંગે કાયદાનો કોઈ મહત્ત્વપૂર્ણ પ્રશ્ન સંકળાયેલો છે?
૫ શું તે સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવાનું છે?

==

કૌશિક ચંદ્રકાંત જોશી....અરજદાર(ઓ)
વિરુદ્ધ
જોઈન્ટ કમિશનર ઓફ ઈન્ડસ્ટ્રિઝ – એસપી & ૫....સામાવાળા(ઓ)

==

ઉપસ્થિતિ:
શ્રી એસ.એન. સોપારકર, વરિષ્ઠ વકીલ સાથે શ્રી અક્ષય એ. વકીલ, વકીલ અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફથી
શ્રી માનવ એ. મહેતા, વકીલ અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફથી
શ્રી પ્રકાશ જાની, સરકારી વકીલ સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ – ૨ તરફથી

શ્રી મિહિર ઠાકોર, વરિષ્ઠ વકીલ સાથે સુશ્રી અર્ચના આર. આચાર્ય, વકીલ
સામાવાળા(ઓ) નં. ૩, ૫ – ૬ તરફથી
સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ – ૨ , ૪ માટે ડી.એસ. દ્વારા નિયમ તામીલ કરવામાં આવ્યો
===

સમક્ષ: **માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.એસ. ઝવેરી**
અને
માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.જી. ઉરૈઝી

તારીખ : ૧૪/૦૭/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો
(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.એસ. ઝવેરી દ્વારા)

૧. ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલ આ અરજી, નીચે મુજબની રાહતો માટે અરજ કરવામાં આવી છે;

"(એ) ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ આ રિટ અરજીને સ્વીકારી મંજૂર કરે.

(એએ) નામદાર અદાલત કૃપા કરીને અરજદારને તકનીકી તબક્કે અયોગ્ય ઠરાવતો તા. ૨૦.૧૨.૨૦૧૩ નો નિર્ણય સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર, મનસ્વી, અસંવિધાનિક, કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોના ભંગરૂપ તથા ખરીદી નીતિ તેમજ નિદા શરતોના વિરુદ્ધ હોવાથી રદ કરે તેવી અરજ છે.

(બી) માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ કૃપા કરીને મેન્ડેમસનો રિટ અથવા મેન્ડેમસના સ્વરૂપનો કોઈ અન્ય યોગ્ય રિટ, દિશાનિર્દેશ અને આદેશ બહાર પાડે થાય અને તે દ્વારા એનેક્સર–બી મુજબ ટેન્ડર નોટિસ નં. એસપી/૧૪/આરસી/સોલિડ વેસ્ટ/૧૩૧૪ તેમજ ટેન્ડર દસ્તાવેજ રદ કરે.

(સી) ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ મહેરબાની કરીને મેન્ડેમસનો રિટ અથવા મેન્ડેમસના સ્વરૂપનો કોઈ અન્ય યોગ્ય રિટ, દિશાનિર્દેશ અને આદેશ બહાર પાડે અને તે

દ્વારા ટેન્ડર નોટિસ નં. એસપી/૧૪/આરસી/સોલિડ વેસ્ટ/૧૩૧૪ અનુસાર તેમજ પરિશિષ્ટ–બી મુજબ કોઈપણ સામાવાળાને ટેન્ડર એનાયત કરવાની પ્રક્રિયા તથા ટેન્ડર દસ્તાવેજ રદ કરે.

(ડી) જો કોઈ પણ લાયક બોલીદારના પક્ષે કોઈ દર કરાર કરવામાં આવ્યો હોય, તો ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ તેને રદ કરે.

(ઈ) થી (એચ) .....”

૨. વર્તમાન અરજી દાખલ કરવા માટે કારણરૂપ બનેલા સંક્ષિપ્ત તથ્યો નીચે મુજબ છે; અહીંનો અરજદાર એમ/એસ. કૌશલ કોર્પોરેશન નામે વ્યવસાય કરતા એક ઉદ્યોગસાહસિક છે. અહીંના સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ ગુજરાત રાજ્યના ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગના અધિકારીઓ છે. સામાવાળા–વિભાગના કેન્દ્રીય ભંડાર ખરીદી સંગઠને “ઘન કચરો વ્યવસ્થાપન માટેના સાધનો અને ઉપકરણો” ના પુરવઠા માટે ટેન્ડર નોટિસ નં. ૦૮/૨૦૧૩–૧૪ ધરાવતું તા. ૧૮.૦૯.૨૦૧૩નું ઑનલાઇન ટેન્ડર, ઈ–ટેન્ડરના સ્વરૂપમાં, પ્રસિદ્ધ કર્યું હતું. ટેન્ડર નોટિસમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, બિડદારોને અપાતી સૂચનાઓ તથા ટેન્ડરની શરતો અને નિયમો સહિતની તમામ વિગતો તેમાં દર્શાવેલી વેબ–સાઇટ પર ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવી હતી.

૩. ઉપરોક્ત ટેન્ડરના અનુસંધાને, અરજદારે ટેન્ડર ઑનલાઇન ભર્યું અને આવશ્યક હોય તે મુજબ દસ્તાવેજો પણ રજૂ કર્યા. પરંતુ, ૧૫.૧૦.૨૦૧૩ના રોજ, અરજદારને સામાવાળા–સત્તાધિકારી તરફથી એક ઈ–મેઇલ પ્રાપ્ત થયો, જેમાં જાણ કરવામાં આવી હતી કે બિડ મૂલવણીના પ્રાથમિક તબક્કામાં તેની

પસંદગી કરવામાં આવી છે. જોકે, અરજદારને આઘાત અને આશ્ચર્ય થાય તેવી રીતે, તેને ૨૦.૧૨.૨૦૧૩ના રોજ વધુ એક ઈ–મેઇલ પ્રાપ્ત થયો, જેમાં જાણ કરવામાં આવી હતી કે મૂલવણીના તકનીકી તબક્કા માટે તેની પસંદગી કરવામાં આવી નથી. જરૂરી પૂછપરછ કરતાં, અરજદારને જાણ થઈ કે અહીંના સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ લાયક ઠર્યા છે.

૪. અરજદારનો એવો કેસ છે કે સામાવાળા–સત્તાધિકારીઓએ ખોટા અને નિરર્થક આધારો પર અરજદારને અયોગ્ય ઠેરવ્યો છે અને રાજ્યની અનુગ્રહસ્વરૂપ સુવિધાનો ઉપયોગ સામાવાળા નં.૩ થી ૬ ના હિત માટે કરવામાં આવી રહ્યો છે.

૫. સામાવાળા સત્તાધિકારીઓની આક્ષેપિત કાર્યવાહીથી પીડિત થઈ, વર્તમાન અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે.

૬. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી અક્ષય વકીલ સાથે હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સૌરભ એન. સોપારકરે અમને ટેન્ડર સૂચના તેમજ ટેન્ડરની સામાન્ય શરતો અને નિયમો તથા અન્ય સંબંધિત ટેન્ડર દસ્તાવેજો દ્વારા માર્ગદર્શન આપ્યું. તેમણે રજૂઆત કરી કે સામાવાળા સત્તાધિકારીઓએ અરજદાર સાથે ભેદભાવપૂર્ણ વર્તન કર્યું છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે, સામાવાળા નં. ૩ થી ૬ એ ખોટા અને બનાવટી દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા હોવા છતાં, તેમને અનુકૂળ વર્તન આપવામાં આવે તે હેતુથી તે બાબત અવગણવામાં આવી હતી.

૬.૧ શિખેલ વરિષ્ઠ વકીલ દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આવા કેસોમાં, સામાવાળા સત્તાધિકારીઓ રાજ્ય સરકારના ખરીદી માર્ગદર્શિકાપુસ્તકમાં

નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કરવા માટે બંધાયેલ છે. જોકે, માર્ગદર્શિકાપુસ્તકને સંપૂર્ણપણે અવગણવામાં આવ્યું છે અથવા જાણપૂર્વક તેમણે આંખ આડા કાન રાખ્યા છે. રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સામાવાળા સત્તાધિકારીઓએ સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ ને તેમની બોલીમાં રહેલી કેટલીક ભૂલો સુધારવા માટે આમંત્રણ આપ્યું હતું, પરંતુ અરજદારને આવી કોઈ તક આપવામાં આવી નહોતી અને સીધેસીધા અરજદારને અયોગ્ય ઠેરવવામાં આવ્યો હતો. તેથી, સામાવાળા સત્તાધિકારીઓની પડકારાયેલ કાર્યવાહી મનસ્વી, અસંવિધાનિક અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોના ઉલ્લંઘનમાં છે.

૬.૨ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોપારકરે અમને સામાન્ય શરતો અને નિયમોની કલમ–૨૮ તરફ દોર્યા, જે "ટેન્ડરની સ્વીકૃતિ" સાથે સંબંધિત છે. ઉપકલમો (એ) થી (એમ) માં વિવિધ કારણો દર્શાવવામાં આવ્યા છે, જેના આધારે ટેન્ડર નકારપાત્ર બને છે.

ઉપખંડ (ઈ) આ મુજબ છે –

પરિશિષ્ટ–એ માં દર્શાવ્યા મુજબ જરૂરી લાગુ પડતા દસ્તાવેજોની અપલોડ કરાયેલ સ્કેન નકલો રજૂ ન કરવી

એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ એ ઑનલાઇન અપલોડ કરાયેલા દસ્તાવેજોની સ્કેન કરેલી નકલો રજૂ કરી નહોતી. વધુમાં, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટોના પ્રમાણપત્રો ખાસ કરીને ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન સાધનો માટે માંગવામાં આવ્યા હતા. તેમ છતાં, બંનેમાંથી કોઈપણ સામાવાળાએ સી.એ.નું આવું વિશિષ્ટ પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું નહોતું અને છતાં પણ સત્તાધિકારીઓએ

સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ દ્વારા રજૂ કરાયેલા પ્રમાણપત્રો સ્વીકારી લીધા હતા. વધુમાં, પ્રશ્નાધીન પ્રમાણપત્રો ટેન્ડરમાં "ઉત્પાદનવાર" વિગતો માંગવામાં આવી હોવા છતાં, ઉલ્લેખિત વિશિષ્ટ આવશ્યકતાના બદલે માત્ર "પ્લાસ્ટિક વસ્તુઓ" સંબંધિત હતા.

આથી, રજૂ કરવામાં આવે છે કે, સંબંધિત બંને સામાવાળાઓ તરફથી ટેન્ડરની કલમ–૨૮નું સ્પષ્ટ અનપાલન થયેલ હોવા છતાં, તેમની બોલીઓ સત્તાધિકારીઓ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી હતી.

૬.૩ વધુમાં રજૂ કરવામાં આવે છે કે સામાવાળા નં. ૫ અને ૬એ પણ મુખ્ય ઉત્પાદન કંપનીની વિગતો રજૂ કરી નથી, જ્યારે તે ટેન્ડર દસ્તાવેજની એક મહત્વપૂર્ણ શરત છે, તેમજ મુખ્ય ઉત્પાદન કંપની તરફથી હસ્તાક્ષર કરનાર વ્યક્તિનું કોઈ સત્તાપત્ર પણ તેમણે રજૂ કર્યું નથી.

૬.૪ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોપારકરે દર્શાવ્યું કે સામાવાળા નં.૫ કલમ–૨૮ ની ઉપકલમ (જી) માં નક્કી કરાયેલા "ટેન્ડરદારનું અસંતોષકારક ભૂતકાળનું કાર્યપ્રદર્શન" ના કારણસર અયોગ્ય ઠરતો હતો. ટેન્ડર સાથે, બોલીદારે એવો ઉપક્રમપત્ર રજૂ કરવો આવશ્યક છે કે તેને કોઈ રાજ્ય અથવા કેન્દ્રીય સરકાર અથવા બંધારણીય સત્તા અથવા નાણાકીય સંસ્થા અથવા ન્યાયિક અદાલત અથવા અન્ય કોઈ સરકારી ઉપક્રમ દ્વારા 'ચૂકકર્તા' જાહેર કરવામાં આવ્યો નથી અથવા "કાળી યાદીમાં" મૂકવામાં આવ્યો નથી અથવા પ્રતિબંધિત કરવામાં આવ્યો નથી. અમારું ધ્યાન "એક્સપ્રેસ ઈન્ડિયા" સામયિકના તા. ૧૯.૦૭.૨૦૦૮ ના એક પ્રેસ વિજ્ઞપ્તિ તરફ દોરવામાં આવ્યું, જેમાં ઉલ્લેખ

કરવામાં આવ્યો હતો કે "બૃહન્મુંબઈ મહાનગરપાલિકા (બીએમસી) ટૂંક સમયમાં પ્લાસ્ટિક ઉત્પાદક નિલકમલ લિ. ને તેનું એક વર્ષ બગાડવા બદલ અને મુંબઈભરમાં આશરે ૪૦,૦૦૦ કચરાપેટીઓની ખરીદી અને સ્થાપનામાં વિલંબ કરવા બદલ કાળી યાદીમાં મૂકશે ..... તેમણે જણાવ્યું કે બીએમસી હવે પછી નિલકમલને કોઈપણ નાગરિક કરારમાં પ્રવેશવાથી કાળી યાદીમાં મૂકશે. કચરાપેટીઓનું સ્થાપન હવે બીએમસીની માર્ગ-ફર્નિચર યોજના નો ભાગ બનશે".

૬.૫ એવો રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે બિહાર સરકારે અહીંના સામાવાળા નં. ૩ નીલકમલ લિમિટેડનો કરાર, ઘન કચરા વ્યવસ્થાપનના ઉપકરણોની બિન-પુરવઠા / ડિલિવરીના આધાર પર, તેના તા. ૦૯.૦૭.૨૦૧૨ ના સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા સમાપ્ત કર્યો હતો અને તેની કાર્યક્ષમતા સુરક્ષા જપ્ત કરી હતી. નોંધપાત્ર દસ્તાવેજોમાં એવું દર્શાવવા માટે કશું જ ઉપલબ્ધ નથી કે ઉપરોક્ત આદેશને કાયદાની કોઈ સક્ષમ અદાલતે સ્થગિત કર્યો છે. સામાવાળા નં. ૩ ના ભૂતકાળના કાર્યપ્રદર્શનને, ટેન્ડરની સામાન્ય શરતો અને નિયમોની ખંડ-૨૮ ની ઉપખંડ (જી) માં જેમ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે, ધ્યાનમાં લેતાં, સંબંધિત સામાવાળાના પક્ષમાં ટેન્ડર મંજૂર થવું ન જોઈએ હતું.

૬.૬ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોપારકરે વધુમાં રજૂઆત કરી કે સામાન્ય શરતો અને નિયમોની કલમ-૨ હેઠળ, સરકારની પ્રયોગશાળાઓ અથવા સરકાર દ્વારા માન્ય પ્રયોગશાળાઓ જેવી કે સીઆઈપીઈટી અથવા એનએબીએલ દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત કોઈપણ પ્રયોગશાળામાં તમામ પ્લાસ્ટિક વસ્તુઓ પર કરવામાં

આવેલ પરીક્ષણોને આવરી લેતા અને તમામ પરીક્ષણ પરિમાણો દર્શાવતા પરીક્ષણ અહેવાલો જ સ્વીકારવામાં આવશે. જોકે, સામાવાળા નં. ૪ અને ૬ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ પરીક્ષણ અહેવાલ "એપેક્સ એસેસમેન્ટ લેબ્સ પ્રા. લિ."નો છે, જે ન તો સરકાર દ્વારા માન્ય પ્રયોગશાળા છે અને ન તો તે એનએબીએલ દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત છે. ઉક્ત પ્રયોગશાળાને પ્લાસ્ટિક વસ્તુઓનું વિશ્લેષણ કરવા માટેનું પ્રમાણપત્ર પણ નથી. રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ઉક્ત પ્રયોગશાળાનો પરવાનો માત્ર ૦૧.૦૮.૨૦૧૩ સુધી જ માન્ય હતો, જ્યારે પરીક્ષણ અહેવાલો ૧૦.૧૦.૨૦૧૩ના રોજ જારી કરવામાં આવ્યા છે. ઉપરોક્ત અનિયમિતતાઓ હોવા છતાં, સામાવાળા-સત્તાધિકારીઓએ સંબંધિત સામાવાળાઓ દ્વારા રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજો સ્વીકારી લીધા, જે ટેન્ડરની શરતો અને નિયમોના સ્પષ્ટ ઉલ્લંઘનમાં છે અને આ રીતે સંબંધિત સામાવાળાઓને અનુચિત લાભ અપાયો છે.

૬.૭ વરિષ્ઠ અધિવક્તા શ્રી સોપારકરે રજૂઆત કરી કે સામાવાળા-સત્તાધિકારીઓએ ઉક્ત "એપેક્સ એસેસમેન્ટ લેબ્સ પ્રા. લિ." દ્વારા જારી કરાયેલા પ્રયોગશાળા પરીક્ષણ અહેવાલો સ્વીકારવા યોગ્ય નહોતા, ભલે એન.એ.બી.એલ. માન્યતા માટે તેના લાઇસન્સના નવીનીકરણ માટેની અરજી પ્રલંબિત હોય. રજૂ કરવામાં આવે છે કે નવીનીકરણ માટેની આવી અરજી ૦૨.૦૭.૨૦૧૩ ના રોજ કરવામાં આવી હતી અને નવીનીકરણ ૧૯.૧૨.૨૦૧૩ ના રોજ મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું. સામાન્ય શરતો અને નિયમોની કલમ-૧૯ને

ધ્યાનમાં લેતાં, આવા નવીનીકરણને પ્રશ્નાધીન ટેન્ડરના હેતુસર માન્ય ગણાવી શકાતું નથી અને તેથી સત્તાધિકારીએ તેની વિચારણા કરવી જ ન જોઈએ હતી.

૬.૮ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોપારકરે વધુમાં રજૂ કર્યું કે ટેક્નિકલ સ્ક્રુટિની કમિટીએ ટેન્ડરના તકનીકી પાસાઓની ચકાસણી કરી હતી અને પોતાની અહેવાલ તારીખ ૨૨.૧૧.૨૦૧૩ના રોજ રજૂ કર્યો હતો, જેના દ્વારા બંને સામાવાળા–બિડરો દ્વારા રજૂ કરાયેલા લેબોરેટરી અહેવાલો અનેક મુદ્દાઓ બાબતે નામંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા. તેમ છતાં, સામાવાળા–સત્તાધિકારીઓએ તારીખ ૨૨.૧૧.૨૦૧૩ના અહેવાલને ઈરાદાપૂર્વક અવગણ્યો અને સંબંધિત સામાવાળાઓની ભાવ–બિડ ખોલી તથા તે મુદ્દાઓ બાબતે, જેમાં લેબોરેટરી અહેવાલો નામંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા, દર કરાર પણ મંજુર કર્યો.

૬.૯ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોપારકરે રજૂઆત કરી કે ગુજરાત સરકારે રાજ્યના નાના ઉદ્યોગોને પ્રોત્સાહન આપવા માટે તા. ૨૩.૦૯.૧૯૯૭ના ઠરાવ દ્વારા “રાજ્યની લઘુ, કૂટિર અને અતિસૂક્ષ્મ ઔદ્યોગિક એકમો માટે નવી ખરીદી નીતિ” ઘડી હતી. નવી ખરીદી નીતિમાં, લઘુ, કૂટિર અને અતિસૂક્ષ્મ ઔદ્યોગિક એકમોને નિર્ધારિત શરતો અને નિયમો હેઠળ મુક્તિઓનો લાભ તેમજ અનામતનો લાભ આપવામાં આવ્યો હતો. એમ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે અરજદાર ગુજરાત રાજ્યમાં કાર્યરત લઘુ પાયાની એકમ હોવાથી તેને પ્રાથમિકતા અપાવવી જરૂરી હતી. સામાવાળા નં. ૩ અને ૪ ન તો લઘુ પાયાના ઉદ્યોગો (એસ.એસ.આઈ.) છે અને ન તો કૂટિર ઉદ્યોગો છે, અને ટેન્ડરમાં નિર્દિષ્ટ વસ્તુઓ ખાસ કરીને એસ.એસ.આઈ. એકમો અને કૂટિર ઉદ્યોગો માટે અનામત

રાખવામાં આવી છે. તેમ છતાં, તેમને ભાગ લેવા દેવામાં આવ્યા છે અને ખરીદી માર્ગદર્શિકાના ભંગમાં બંનેને નાણાકીય બોલી માટે પાત્ર ઠેરવવામાં આવ્યા છે. બંને સામાવાળા નં. ૩ અને ૪એ સ્પષ્ટપણે સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ મારફતે ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો છે. તેથી, સંબંધિત સામાવાળાઓને લાભ પહોંચાડવાના હેતુથી તેમજ અરજદાર અને અન્ય પાત્ર વ્યક્તિઓને ટેન્ડર પ્રક્રિયામાંથી દૂર કરવા સત્તાધિકારીઓએ આ ગેરકાયદેસરતા ચાલુ રહેવા દીધી છે.

૬.૧૦ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોપારકરે વધુમાં રજૂ કર્યું હતું કે "જીતેન્દ્ર જે. ધોરુ" અરજદારના અધિકૃત હસ્તાક્ષરી છે અને આવશ્યક તમામ વિગતો યથાવત રીતે ભરવામાં આવી છે તથા ઉક્ત અધિકૃત હસ્તાક્ષરી દ્વારા હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા છે. આ રીતે હસ્તાક્ષરિત ટેન્ડરના દસ્તાવેજો અરજદારના ડિજિટલ હસ્તાક્ષર દ્વારા અપલોડ કરવામાં આવ્યા છે. તેથી, જે આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે તે મુજબ સામાન્ય શરતો અને નિયમોની કલમ–૨૮ નો કોઈ ભંગ થયો નહોતો.

૬.૧૧ તેમણે અમારું ધ્યાન માહિતી મેળવવાનો અધિકાર અધિનિયમ, ૨૦૦૫ની જોગવાઈઓ તરફ, વિશેષ કરીને "માહિતી મેળવવા માટેની વિનંતી" સંબંધિત કલમ–૬ તરફ દોર્યું અને રજૂઆત કરી કે "ડિજિટલ હસ્તાક્ષર"ને હસ્તાક્ષરના માન્ય સ્વરૂપ તરીકે માનવામાં આવે છે. વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું કે જો સામાવાળા–સત્તાધીશોનું એવું મત હોય કે આવું હસ્તાક્ષર અમાન્ય હતું, તો તેમણે અરજદારને તે જ બાબત સુધારવા માટે તક આપવી જોત હતી. સંબંધિત સામાવાળાઓના મામલામાં, સત્તાધીશો દ્વારા આવશ્યક તક આપવામાં આવી

હતી. જોકે, અરજદારને આવી કોઈ તક આપવામાં આવી નહોતી. તેથી, સામાવાળા–સત્તાધીશોના હસ્તે અરજદાર સાથે ભેદભાવપૂર્ણ વર્તન કરવામાં આવ્યું છે.

૬.૧૨ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોપરકરે અંતે રજૂઆત કરી હતી કે અરજીકર્તાએ ઑન–લાઇન ટેન્ડર રજૂ કરવામાં આવ્યું ત્યારે મુખ્ય ઉત્પાદકનું નામ જાહેર કર્યું હતું. ઉત્પાદકનું નામ "કૌશલ કોર્પોરેશન" તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યું હતું, જ્યારે બ્રાન્ડનું નામ "કૌશલ" તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યું હતું. તેથી, "ઉત્પાદકના નામ" અને/અથવા "બ્રાન્ડ–નામ" ના અજાહેરકરણ બાબતે અરજીકર્તાના ભાગે કોઈ વિસંગતિ નહોતી. તેમ છતાં, સામાવાળા–સત્તાવાળાઓએ ઉપરોક્ત વિસંગતિઓનો ઉલ્લેખ ઑન–લાઇન ટેન્ડરમાં એક આધાર તરીકે કરીને અરજીકર્તાને અયોગ્ય ઠેરવ્યો છે. તેથી, સામાવાળા–સત્તાવાળાની પડકારિત કાર્યવાહી મનસ્વી, અસંવિધાનિક, કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન કરનાર અને દ્વેષપૂર્વકની પણ જણાય છે.

૭. પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, વિદ્યાવંત વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોપારકરે નીચેના નિર્ણયો પર આધાર મૂક્યો છે;

(૧) શ્રી હરમિન્દર સિંહ અરોરા વિ. યુનિયન ઑફ ઈન્ડિયા અને અન્ય, એ.આઈ.આર. ૧૯૮૬ એસ.સી. ૧૫૨૭ માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે પરિચ્છેદ–૨૭ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું;

૨૭. વર્તમાન કેસમાં, રાજ્યના અંગોએ તાજા ભેંસના અને ગાયના દૂધના પુરવઠા માટે ટેન્ડરો આમંત્રિત કર્યા હતા અને, તેથી, આ કેસનો નિર્ણય ટેન્ડરદારે કરેલી

બોલીના આધારે કરવો રહે છે. આ કેસમાં કોઈ નીતિનો પ્રશ્ન જ નહોતો. રાજ્યને પ્રશ્નાધીન નીતિથી ભિન્ન નીતિ અપનાવવી ખુલ્લી છે. પરંતુ જો સત્તાધિકારી અથવા રાજ્ય સરકાર ટેન્ડરો આમંત્રિત કરવાનું પસંદ કરે, તો તેને ટેન્ડરના પરિણામને અનુસરવું જ પડે અને મનસ્વી તથા ચંચળ રીતે સામાવાળા નં. ૪ ની બોલી સ્વીકારી શકાતી નથી, જોકે તે ઘણું વધુ ઊંચું હતું અને રાજ્યના હિતવિરુદ્ધ હતું. અમારી દૃષ્ટિએ, વડી અદાલતે એ કહીને કે પ્રશ્ન કરારજન્ય બાધ્યતાનો છે અને નીતિગત નિર્ણયને અન્યાયી અથવા મનસ્વી કહી શકાતો નથી, પ્રારંભિક સ્તરે જ રિટ અરજી ફગાવી દેવામાં ન્યાયસંગતતા દાખવી નહોતી. વર્તમાન કેસમાં કોઈ નીતિગત નિર્ણયનો પ્રશ્ન જ નહોતો....

(૨) સ્ટર્લિંગ કમ્પ્યુટર્સ લિ. વિ. એમ/એસ. એમ એન્ડ એન પબ્લિકેશન્સ લિ. તથા અન્ય, એ.આઈ.આર. ૧૯૯૬ એસ.સી. ૫૧ માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે પરા-૨૦ માં,

૨૮ અને ૩૦ માં નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે;

"૨૦. જો કરાર એવો કરવામાં આવ્યો હોય કે જેમાં મૂળભૂત સ્વરૂપની ગણાવી શકાય તેવી પ્રક્રિયાની અવગણના કરવામાં આવી ન હોય અને ઉપલબ્ધ વિવિધ વિકલ્પો અંગેની વાંધાઓના વિચારપશ્ચાત રાજ્ય તથા જનહિતને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હોય, તો આવા કરારમાં પ્રવેશ કરવા માટે કરવામાં આવેલી પસંદગી અંગે પોતાની મતસ્થિતિ પ્રતિસ્થાપિત કરીને અદાલત અપીલી સત્તા તરીકે કાર્ય કરી શકતી નથી. પરંતુ, એકવાર કરારમાં પ્રવેશ કરવા માટે કોઈ સત્તાધિકારીએ અપનાવેલી પ્રક્રિયા બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪ ના આદેશના

વિરુદ્ધ હોવાનું ઠરાવવામાં આવે, ત્યારે સંબંધિત સત્તાધિકારીઓને કરાર સંબંધિત બાબતોમાં અમુક અવકાશ અથવા સ્વતંત્રતા હોવી જ જોઈએ અને અદાલતનો કોઈપણ હસ્તક્ષેપ એવો નિર્ણય લેવાના કાર્યપાલિકાના વિશિષ્ટ અધિકાર પર અતિક્રમણ સમાન થાય છે એમ કહીને અદાલતો આવી કાર્યવાહી અવગણી શકતી નથી.

૨૮. વર્તમાન કેસના તથ્યો અને પરિસ્થિતિઓમાં એવું ધારવું ફરજિયાત બને છે કે એમ.ટી.એન.એલ.એ તા. ૨૬મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૯૧ના પૂરક કરાર દ્વારા પાંચ વર્ષની અવધિ માટે નવો કરાર આપતી વખતે “અસંગત વિચારણા”ના સિદ્ધાંતનો અમલ કર્યો હતો, કારણ કે તેણે એવી બાબતોનો વિચાર કર્યો નથી જે આવશ્યક રીતે સંબંધિત હતી, એટલે કે નવી શરતો અને નિયમો પર વધુ પાંચ વર્ષની અવધિ માટે કરાર આપતી વખતે ટેન્ડર આમંત્રિત કરવાની પદ્ધતિનું પાલન કરવું, અને તેણે અસંગત બાબતોનો વિચાર કર્યો હતો કે (૧) જો કરાર સમાપ્ત કરવામાં આવે અને નવા ટેન્ડર અંગે નિર્ણય લેવાય, તો યુ.આઈ.પી. / યુ.આઈ.ડી. ફરી ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં કાનૂની અડચણ ઊભી કરી શકે, (૨) મફતમાં છાપકામ કરીને તથા રોયલ્ટી પણ ચૂકવવાની પ્રતિક્રિયા નબળી રહી શકે, (૩) યેલો પેજીસની સંકલ્પનાને મોટો ઝટકો લાગી શકે અને વિશ્વાસના અભાવને કારણે તે જાહેરાતદાતાઓ માટે આકર્ષક ન રહે. એમ.ટી.એન.એલ.એ આ હકીકત પ્રત્યે સચેત રહેવું જોઈતું હતું કે સ્વીકાર્ય રીતે યુ.આઈ.પી. / યુ.આઈ.ડી. પોતાના કરારના હિસ્સાનું પાંચ વર્ષની અવધિ દરમિયાન અત્યંત નિષ્ફળતાપૂર્વક પાલન કરવામાં ચૂક્યા હતા, કારણ કે તેમને ૧૯૮૭–૧૯૯૧ની અવધિ

દરમિયાન પરિશિષ્ટોને બાદ કરતાં દર વર્ષે દિલ્હી અને બોમ્બે માટે મુખ્ય ડિરેક્ટરીનો એક અંક પ્રકાશિત કરવો આવશ્યક હતો. તેનાં બદલે તેમણે વર્ષ ૧૯૮૭ માટેની દિલ્હી અને બોમ્બેની ડિરેક્ટરી અનુક્રમે સાત મહિના અને છ મહિના વિલંબ પછી પ્રકાશિત કરી હતી. વર્ષ ૧૯૮૮ માટે દિલ્હીની ડિરેક્ટરીનો અંક ફક્ત ઑગસ્ટ ૧૯૯૦માં પ્રકાશિત થયો હતો. જ્યાં સુધી બોમ્બેનો પ્રશ્ન છે, વર્ષ ૧૯૮૮, ૧૯૮૯, ૧૯૯૦ અને ૧૯૯૧ માટે કોઈ પ્રકાશન થયું જ નહોતું. એમ.ટી.એન.એલ.એ આ હકીકત પણ અવગણી હતી કે કરારની મુદત પહેલેથી જ સમાપ્ત થઈ ચૂકી હતી અને તેથી મૂળ કરારનો માત્ર વિસ્તરણ તરીકે પૂરક કરારને ગણવામાં એમ.ટી.એન.એલ. તરફથી ભૂલ થઈ હતી....”

૩૦. .... જો પરિપૂરક કરાર આ અદાલતના પુનરાવર્તિત ઉચ્ચારિત નિર્ણયોનું ધ્યાનમાં લેતાં આવશ્યક એવી પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા વગર અને અસંગત પરિબળોને ધ્યાનમાં લઈને અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો હોય, તો શું એવું કહી શકાય કે પરિપૂરક કરારમાં પ્રવેશ કરતા પહેલાંની “નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા” બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪ની આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ હતી? આવી સ્થિતિમાં અદાલત દ્બારા કોઈપણ હસ્તક્ષેપ અપીલ અદાલત જેવા હસ્તક્ષેપ સમાન ગણાશે એવી દલીલ માટે કોઈ અવકાશ રહેતો નથી. એકવાર જે પ્રક્રિયા દ્બારા પરિપૂરક કરાર અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો તે બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪ના આદેશના વિરોધમાં હોવાનું ઠરે, ત્યારે પરિપૂરક કરાર રદબાતલ માનવામાં આવશે.”

(૩) એમ/એસ. મોનાર્ક ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર (પી) લિ. વિ. કમિશનર, ઉલ્હાસનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને અન્ય, એ.આઈ.આર. ૨૦૦૦ એસસી ૨૨૭૨ માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે પરા–૧૨ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું;

૧૨. .... વડી અદાલતે એવો અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો હતો કે ખેલાડીઓ મેદાનમાં ઉતરી ગયા પછી ટેન્ડરની કોઈ શરત કાઢી નાખવામાં આવે તો તે રમત શરૂ થઈ ગયા પછી રમતના નિયમો બદલવા જેવું છે અને તેથી, જો સરકાર અથવા નગરપાલિકા નિગમને શરતોમાં ફેરફાર કરવાની મુક્તતા હોય, તો ટેન્ડરની નવી પ્રક્રિયા જ એકમાત્ર અનુમત્ય વિકલ્પ હતો. તેથી, અમે નિષ્કર્ષે પહોંચીએ છીએ કે પરિસ્થિતિઓમાં વડી અદાલતે અપનાવેલો માર્ગ ન્યાયસંગત છે, કારણ કે કોઈ વિશિષ્ટ શરતના કાઢી નાખવાથી વધુ વ્યાપક પરિસર અનુમત્ય બનશે અને વધુ મોટી ભાગીદારી અથવા વધુ આકર્ષક બોલીઓ રજૂ થઈ શકી હોત.

૮. સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ તરફથી હાજર રહેલ શ્રી પ્રકાશ જાની, વિદ્વાન સરકારી વકીલ, તેમજ સુશ્રી નિશા ઠાકોર, વિદ્વાન એ.જી.પી., એ અમને ટેન્ડરના દસ્તાવેજો તરફ દોરી જઈ રજૂઆત કરી કે ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં કોઈ અનિયમિતતા નથી અને રાજ્ય સરકારના ખરીદી માર્ગદર્શિકાની કોઈપણ શરતનો ભંગ થયો નથી।

૮.૧ વિદ્વાન સરકારી વકીલે રજૂઆત કરી કે અરજદારે ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો હતો અને માત્ર એટલા માટે કે તે "તકનીકી મૂલવણી તબક્કા" માટે પાત્ર ઠરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો હતો, તેણે સમગ્ર પ્રક્રિયાને પડકારતી હાલની અરજી દાખલ કરી છે, જે કાયદા હેઠળ અનુમત્ય નથી.

૮.૨ વિદ્વાન સરકારી વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજોમાં અનેક વિસંગતતાઓ હતી. તેમણે દર્શાવ્યું હતું કે "કૌશિક ચંદ્રકાંત જોશી" પોતે અરજદાર-કંપનીનો માલિક હોવાનો દાવો કરે છે. તેમ છતાં, "માલિકીની જાહેરાત" માં "ટેન્ડરકર્તાની સહી અને સિક્કા" માટે છોડવામાં આવેલ જગ્યામાં "જીતેન્દ્ર જે. ધોરુ" એ અરજદારના અધિકૃત હસ્તાક્ષરી તરીકે પોતાની સહી કરી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે મે./સ. કૌશલ કોર્પોરેશનના એકમાત્ર માલિક, એટલે કે, શ્રી કૌશિક ચંદ્રકાંત જોશી દ્વારા પોતાની સહી કરવી આવશ્યક હતી. જ્યારે વાસ્તવિક માલિકે "માલિકીની જાહેરાત" પર સહી કરી નથી, જે ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા માટે પાત્ર બનવાની મૂળભૂત આવશ્યકતા છે, ત્યારે બોલી અમાન્ય બની જાય છે. વધુમાં, અરજદારે ટેન્ડરની સામાન્ય શરતો અને નિયમોની કલમ-૨નું પણ પાલન કર્યું નથી.

૮.૩ વિદ્વાન સરકારી વકીલે વધુમાં રજૂ કર્યું કે અરજદારે ટેન્ડર નોટિસ સાથે જોડાયેલ અનુબંધોના સ્વરૂપમાં જરૂરી દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા નહોતાં. અરજદારે સામાન્ય શરતો અને નિયમોની કલમ-૨૮(જી)નું પણ પાલન કર્યું નહોતું. ઉપરોક્ત અનિયમિતતાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, સામાવાળા-સત્તાવાળાઓએ અરજદારની બોલી નામંજૂર કરી.

૮.૪ વિદ્વાન સરકારી વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી કે ઉદ્યોગ કમિશનર અને સી.પી.ઓ., ગાંધીનગરને જરૂર જણાય તો ટેન્ડરદાર પાસેથી કોઈપણ તબક્કે ઓફર સંબંધિત કોઈપણ સ્પષ્ટીકરણ / ખુલાસો / દસ્તાવેજી પુરાવો માંગવાની

સત્તા છે. સત્તાધિકારીએ કોઈપણ અથવા તમામ ટેન્ડરો પર વિચાર કરવા કે તેમને નકારવા, અથવા કોઈપણ કારણ આપ્યા વિના કોઈપણ સમયે કોઈપણ તબક્કે ટેન્ડર પૂછપરછ બંધ કરવાની હક અનામત રાખી છે.

૮.૫ તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કોઈ પણ બોલીદાર કોઈ અયોગ્યતાથી પીડિત છે કે નહીં અથવા ટેન્ડરની સામાન્ય શરતો અને નિયમોનું પાલન કર્યું નથી કે નહીં, તે નિર્ધારિત કરવાનું કાર્ય ઉદ્યોગ કમિશનરનું છે. સંબંધિત તમામ દસ્તાવેજોની ચકાસણી કર્યા બાદ, સત્તાધિકારીએ સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ ની બોલી સ્વીકારી છે અને તેથી, આક્ષેપ મુજબ કોઈ ગેરકાયદેસરતા કે મનસ્વીતા આચરવામાં આવી નથી.

૯. પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, વિદ્વાન સરકારી વકીલ શ્રી જાનીએ નીચેના નિર્ણયો પર આધાર મૂક્યો છે;

(૧) ટાટા સેલ્યુલર વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા, એ.આઈ.આર. ૧૯૯૬ એસ.સી. ૧૧ માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે ફકરા–૧૧૩ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું;

“૧૧૩. ઉપરોક્તમાંથી નિષ્કર્ષરૂપે પ્રાપ્ત થતા સિદ્ધાંતો આ મુજબ છે;

(૧) આધુનિક પ્રવૃત્તિ વહીવટી કાર્યવાહી બાબતે ન્યાયિક સંયમ તરફ સંકેત કરે છે.

(૨) અદાલત અપીલની અદાલત તરીકે બેસતી નથી, પરંતુ માત્ર નિર્ણય જે રીતે કરવામાં આવ્યો હતો તેની રીતનું પુનર્વિલોકન કરે છે.

(૩) અદાલત પાસે વહીવટી નિર્ણયમાં સુધારો કરવા માટે જરૂરી વિશેષ પ્રાવિણ્ય નથી. જો વહીવટી નિર્ણયનું પુનર્વિલોકન મંજૂર કરવામાં આવે, તો તે જરૂરી વિશેષ પ્રાવિણ્ય વિના પોતાનો જ નિર્ણય તેના સ્થાને મૂકી દેશે, જે પોતે પણ ભૂલપાત્ર હોઈ શકે છે.

(૪) ટેન્ડર માટેના આમંત્રણની શરતો ન્યાયિક તપાસ માટે ખુલ્લી હોઈ શકતી નથી, કારણ કે ટેન્ડર માટેનું આમંત્રણ કરારના ક્ષેત્રમાં આવે છે. સામાન્ય રીતે કહીએ તો, ટેન્ડર સ્વીકારવાનો અથવા કરાર ફાળવવાનો નિર્ણય અનેક સ્તરોમાં થતી વાટાઘાટોની પ્રક્રિયા દ્વારા લેવાય છે. મોટા ભાગે, આવા નિર્ણયો નિષ્ણાતો દ્વારા ગુણાત્મક ધોરણે લેવામાં આવે છે.

(૫) સરકારને કરાર કરવાની સ્વતંત્રતા હોવી જોઈએ. અન્ય શબ્દોમાં કહીએ તો, વહીવટી ક્ષેત્રમાં અથવા અર્ધ–વહીવટી ક્ષેત્રમાં કાર્યરત વહીવટી સત્તામંડળ માટે કાર્યસંચાલનમાં યોગ્ય લવચીકતા આવશ્યક સહગામી તત્વ છે. તેમ છતાં, નિર્ણયનું પરીક્ષણ માત્ર વેડનસબરીના યુક્તિસંગતતાના સિદ્ધાંતના પ્રયોગથી જ થવું જોઈએ એવું નથી (જેમાં ઉપર દર્શાવાયેલા તેના અન્ય પાસાંઓનો પણ સમાવેશ થાય છે), પરંતુ તે મનમાનીથી મુક્ત હોવો જોઈએ અને પક્ષપાતથી પ્રભાવિત ન થયો હોય અથવા દુર્ભાવનાથી પ્રેરિત ન થયો હોય.

(૬) નિર્ણયો રદ કરવાથી વહીવટીતંત્ર પર ભારે પ્રશાસનિક ભાર આવી શકે છે અને વધેલા તેમજ બજેટમાં જોગવાઈ ન કરાયેલા ખર્ચ તરફ દોરી શકે છે."

(૨) માં મા બિંદા એક્સપ્રેસ કેરિયર અને અન્ય વિ. નોર્થ–ઈસ્ટ ફ્રન્ટિયર રેલવે અને અન્ય, (૨૦૧૪) ૩ એસ.સી.સી. ૭૬૦ માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે ફકરા–૮ થી ૧૧ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું;

““૮. રાજ્ય તથા તેની સાધનસંસ્થાઓ દ્વારા કરાર આપવાના પ્રશ્નોને લગતા મામલાઓમાં ન્યાયિક સમીક્ષાનો વ્યાપ આ અદાલતના નિર્ણયો ની દીર્ઘ શ્રેણી દ્વારા સ્થિર કરવામાં આવ્યો છે. આ નિર્ણયો સ્પષ્ટપણે સ્વીકારે છે કે કરારની ફાળવણી સંબંધે સરકાર તથા તેની સાધનસંસ્થાઓ દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી સત્તા પીડિત પક્ષકારની અરજીએ ન્યાયિક સમીક્ષા હેઠળ આવે છે, તેમ છતાં આવા ટેન્ડરો મંગાવતી સૂચનાના પ્રતિસાદરૂપે ટેન્ડર રજૂ કરવું એટલું જ છે કે એક પ્રસ્તાવ કરવો, જેને સ્વીકારવાની કોઈ ફરજ રાજ્ય અથવા તેની એજન્સીઓ પર નથી. તેથી, ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લેનારા બોલીદારો એ વાત પર આગ્રહ રાખી શકતા નથી કે તેમનાં ટેન્ડરો સ્વીકારવામાં જ આવવા જોઈએ, માત્ર એટલા માટે કે સંબંધી ટેન્ડર જાહેર મિલ્કતના વેચાણ માટેના કરારનો વિષય હોય ત્યારે સર્વોચ્ચ હોય અથવા સરકારની તરફથી કામકાજના નિર્વહ માટેના કરારનો વિષય હોય ત્યારે સૌથી નીચું હોય. ભાગ લેનારા બોલીદારોને માત્ર એટલો જ હક છે કે તેમના ટેન્ડરોના મૂલવણના પ્રશ્નમાં તેમને ન્યાયસંગત, સમાન અને ભેદભાવરહિત વર્તન મળે. એ પણ પૂરતું સ્થિર થયેલું છે કે કરાર આપવો મૂળરૂપે એક વ્યાવસાયિક વ્યવહાર છે, જે એવો વ્યાવસાયિક નિર્ણય લેવામાં સંબંધિત એવા વિચારોના આધારે નક્કી થવો જોઈએ. તેનો અર્થ એવો થાય છે કે જે શરતોને આધીન રહી ટેન્ડરો મંગાવવામાં આવે છે, તે ન્યાયિક તપાસ માટે ખુલ્લી

નથી, સિવાય કે એવું જણાય કે તે કોઈ ખાસ ટેન્ડરદાતા અથવા ટેન્ડરદાતાઓના કોઈ વર્ગને લાભ થાય તે રીતે ખાસ બનાવી દેવામાં આવી છે. તે જ રીતે, ટેન્ડરો મંગાવનાર સત્તાધિકારી સાચા અને દઢ કારણોસર વાટાઘાટો કરી શકે છે અથવા શિથિલતા આપી શકે છે, જો આવી શિથિલતા ટેન્ડર પ્રક્રિયાને શાસિત કરતી શરતો હેઠળ અનુમતિપાત્ર હોય.

૯. એટલું કહેવું પૂરતું છે કે કરારોના એનાયતના મામલામાં સરકાર અને તેની એજન્સીઓએ દરેક સમયે યુક્તિસંગત અને ન્યાયસંગત રીતે વર્તવું આવશ્યક છે. તે હદ સુધી ટેન્ડરકર્તાને અદાલતમાં અમલમાં મૂકી શકાય એવો અધિકાર છે, અને અદાલત એ તપાસ કરવા સક્ષમ છે કે પીડિત પક્ષકાર સાથે જાહેર હિતને હાનિ પહોંચે તે રીતે અન્યાયપૂર્ણ વર્તન કરવામાં આવ્યું છે કે તેના વિરુદ્ધ ભેદભાવ રાખવામાં આવ્યો છે. (જુઓ: મેરઠ ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી વિ. એસોસિયેશન ઑફ મેનેજમેન્ટ સ્ટડીઝ અને અન્ય વગેરે (૨૦૦૯) ૬ એસ.સી.સી. ૧૭૧ અને એર ઈન્ડિયા લિ. વિ. કોચિન ઇન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ લિ. (૨૦૦૦) ૧ એસ.સી.આર. ૫૦૫).

૧૦. કરારસંબંધી બાબતોમાં ન્યાયિક સમીક્ષાનો વ્યાપ આ અદાલતે ટાટા સેલ્યુલર વિ. યુનિયન ઑફ ઈન્ડિયા (૧૯૯૪) ૬ એસસીસી ૬૫૧, રૌણક ઈન્ટરનેશનલ લિ.ના કેસમાં (ઉપરોક્ત) તથા જગદીશ મંડલ વિ. સ્ટેટ ઑફ ઓરિસા અને અન્ય (૨૦૦૭) ૧૪ એસસીસી ૫૧૭ માં, તેમજ અન્ય અનેક નિર્ણયોમાં, જેમનો અહીં ઉલ્લેખ કરવાની જરૂર નથી, વધુમાં પરીક્ષણ કર્યો હતો.

૧૧. મિશિગન રબર (ઈન્ડિયા) લિ. વિ. કર્ણાટક રાજ્ય અને અન્યઓ (૨૦૧૨) ૮ એસ.સી.સી. ૨૧૬ માં આ વિષયક કાનૂની સ્થિતિનો સર્વાંગી પુનર્વિચાર કર્યા પછી સારાંશ આપવામાં આવ્યો હતો અને ન્યાયિક પુનર્વિલોકનની પ્રક્રિયા માટે લાગુ પડતા કાનૂનના સિદ્ધાંતોને નીચેના શબ્દોમાં નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યા હતા:

“૧૯. ઉપરોક્ત ચુકાદાઓમાંથી નીચેના સિદ્ધાંતો ઉદ્ભવે છે:

(એ) અનુચ્છેદ ૧૪ ની મૂળભૂત આવશ્યકતા રાજ્ય દ્વારા કરવામાં આવતી કાર્યવાહી માં ન્યાયસંગતતા છે, અને સાર તથા તત્ત્વમાં મનસ્વીતાનો અભાવ ન્યાયસંગત વર્તનનું હૃદયસ્પંદન છે. આ કાર્યવાહી ન્યાયિક સમીક્ષા માટે માત્ર એટલા અંશે આધીન છે કે રાજ્યએ સ્પષ્ટપણે ઓળખી શકાય તેવા કારણસર કાયદેસર રીતે કાર્ય કરવું જોઈએ અને કોઈ ગુપ્ત હેતુસર મનમાની રીતે નહીં. જો રાજ્ય વાજબીપણાની મર્યાદાઓની અંદર કાર્ય કરે, તો રાષ્ટ્રીય પ્રાથમિકતાઓને ધ્યાનમાં લેવું કાયદેસર ગણાશે;

(બી) ટેન્ડરની કિંમતનું નિર્ધારણ સંપૂર્ણપણે કાર્યપાલિકાના કાર્યક્ષેત્રમાં આવે છે અને આ પ્રક્રિયામાં અદાલતોની ભૂમિકા અત્યંત મર્યાદિત હોય છે, સિવાય કે કાર્યપાલિકાની એવી કાર્યવાહી, જે મનસ્વી અથવા અયોગ્ય હોવાનું સાબિત થાય, તેને રદ કરવાની બાબત હોય. જો સરકાર ટેન્ડરો આમંત્રિત કરીને કરારો આપવાના જેવા કેટલાક સુસ્થાપિત અને યોગ્ય ધોરણો તથા માનદંડોનું પાલન કરીને કાર્ય કરે, તો એવી પરિસ્થિતિમાં અદાલતોનો હસ્તક્ષેપ ખૂબ જ મર્યાદિત હોય છે;

(સી) ટેન્ડર દસ્તાવેજની શરતો ઘડવાની અને કરાર એનાયત કરવાની બાબતમાં, રાજ્ય સત્તાધિકારીઓને વધુ વિશાળ છૂટ આપવાની આવશ્યકતા છે; જ્યાં સુધી ટેન્ડર સત્તાધિકારીની કાર્યવાહી દુરાશયપૂર્ણ અને તેની કાનૂની સત્તાઓનો દુરુપયોગ હોવાનું જણાતું ન હોય, ત્યાં સુધી અદાલતો દ્વારા હસ્તક્ષેપ કરવો યોગ્ય ગણાતો નથી;

(ડી) ટેન્ડરો માટે કેટલીક પૂર્વશરતો અથવા લાયકાતો નિર્ધારિત કરવી આવશ્યક છે જેથી એ સુનિશ્ચિત થઈ શકે કે કોન્ટ્રાક્ટર પાસે કાર્યને સફળતાપૂર્વક અમલમાં મૂકવાની ક્ષમતા અને સાધનો ઉપલબ્ધ છે; અને

(ઇ) જો રાજ્ય અથવા તેની સાધનસામગ્રી કરાર ફાળવવામાં યુક્તિપૂર્ણ રીતે, ન્યાયસંગત રીતે અને જાહેર હિતમાં કાર્ય કરે, તો અહીં પણ અદાલતનો હસ્તક્ષેપ અત્યંત મર્યાદિત છે, કારણ કે કોઈપણ વ્યક્તિ સરકાર સાથે વ્યવસાય ચલાવવાનો મૂળભૂત અધિકાર દાવો કરી શકતી નથી.

૨૦. તેથી, ન્યાયિક પુનર્વિલોકનની સત્તાનો ઉપયોગ કરતાં ટેન્ડર અથવા કરાર સંબંધિત બાબતોમાં હસ્તક્ષેપ કરતાં પહેલાં અદાલતે પોતાના સમક્ષ નીચેના પ્રશ્નો ઉપસ્થિત કરવા જોઈએ:

(૧) શું સત્તાધિકારીએ અપનાવેલી પ્રક્રિયા અથવા લીધેલો નિર્ણય કપટપૂર્વકનો છે અથવા કોઈને લાભ પહોંચાડવાનો આશય ધરાવે છે; અથવા શું અપનાવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવામાં આવેલો નિર્ણય એટલો મનસ્વી અને અવિવેકપૂર્ણ છે કે અદાલત કહી શકે: "આવો નિર્ણય એવો છે કે સંબંધિત કાયદા મુજબ અને

યુક્તિસંગત રીતે કાર્ય કરતી કોઈ જવાબદાર સત્તા એવો નિર્ણય લઈ જ ન શકતી હોત?; અને

(૨) શું જાહેર હિત પર અસર થાય છે. જો ઉપરોક્ત પ્રશ્નોના જવાબ નકારાત્મક હોય, તો પછી અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ કોઈ હસ્તક્ષેપ થવો જોઈએ નહીં.""

૧૦. સામાવાળા નં. ૩, ૫ થી ૬ તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા શિખેલ વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર ઠાકોર, સુશ્રી અર્ચના એ. આચાર્ય સાથે, એમણે રજૂઆત કરી કે સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ બન્નેએ ટેન્ડર સૂચનામાં નિર્ધારિત માપદંડો પૂર્ણ કર્યા હતા. તેમણે શિખેલ સરકારી વકીલ શ્રી પ્રકાશ જાની દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો અપનાવી. તે ઉપરાંત, તેમણે રજૂઆત કરી કે અરજદારે પ્રતિઉત્તર-સોગંદનામામાં નવા તથ્યો વર્ણવીને અરજીની હદ બહાર ગમન કર્યું છે.

૧૦.૧ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ઠાકોરે રજૂઆત કરી છે કે સામાવાળા-ઉત્પાદકને કોઈપણ સત્તાધિકારી અથવા સરકાર દ્વારા ક્યારેય "કાળી યાદીમાં" મૂકવામાં આવ્યો નથી અને અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલ પ્રેસ-પ્રકાશનમાં માત્ર એટલું જ જણાવવામાં આવ્યું છે કે ઉત્પાદકને ભવિષ્યમાં કાળી યાદીમાં મૂકવામાં આવી શકે છે. અરજદારે એવો કોઈ આદેશ રજૂ કર્યો નથી કે જેમાં દર્શાવાતું હોય કે સામાવાળાઓ પૈકી કોઈને કાળી યાદીમાં મૂકવામાં આવ્યો છે અથવા 'ચૂકકર્તા' જાહેર કરવામાં આવ્યો છે. અરજદારે ખોટા તથ્યો વર્ણવ્યા છે અને હાલની કાર્યવાહીમધ્યે સફળ થવાના હેતુથી અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરી છે.

૧૦.૨ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ઠાકોરે વધુમાં રજૂઆત કરી કે, બોલીદારે ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં નિર્ધારિત કરવામાં આવેલા પ્રોફોર્મામાં દસ્તાવેજો રજૂ કરવા

ફરજિયાત છે. જ્યાં સુધી ચાર્ટર્ડ અકાઉન્ટન્ટના પ્રમાણપત્રનો પ્રશ્ન છે, ત્યાં સુધી ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં કોઈ વિશિષ્ટ પ્રોફોર્મા આપવામાં આવેલો નથી. મહત્વની બાબત એ છે કે આવા પ્રમાણપત્રમાં ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં માંગવામાં આવેલી આવશ્યક વિગતો સમાવિષ્ટ હોવી જોઈએ. સંબંધિત સામાવાળાઓએ તેમના દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા ચાર્ટર્ડ અકાઉન્ટન્ટના પ્રમાણપત્રમાં આવશ્યક વિગતો પૂરી પાડી હતી. તેથી, અરજદાર એવું કહી શકતો નથી કે નિર્ધારિત સ્વરૂપમાં ન હોય એવા દસ્તાવેજો સ્વીકારીને સંબંધિત સામાવાળાઓને અનુચિત લાભ આપવામાં આવ્યો છે.

૧૧. પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ઠાકોરેએ નીચેના નિર્ણય પર આધાર મૂક્યો હતો;

(૧) એમ/એસ. પોદ્દાર સ્ટીલ કોર્પોરેશન વિ. એમ/એસ. ગણેશ એન્જિનિયરિંગ વર્ક્સ અને અન્યમાં, એ.આઈ.આર. ૧૯૯૧ એસ.સી. ૧૫૭૯, સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું; "ટેન્ડર આમંત્રિત કરતી સત્તા અંગે એવું કહી શકાય નહીં કે તે સૂચનામાં ઉલ્લેખિત દરેક શરતને અતિસૂક્ષ્મ વિગત સાથે અમલમાં મૂકવા માટે બંધાયેલ છે, અને તેને અલ્પ અથવા શૂન્ય મહત્ત્વ ધરાવતી માત્ર તકનિકી અનિયમિતતા પણ માફ કરવાની સત્તા નથી. ટેન્ડર સૂચનામાં નિર્ધારિત આવશ્યકતાઓને બે વર્ગોમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય છે—એક, જે પાત્રતાની આવશ્યક શરતો નક્કી કરે છે; અને બીજા, જે હાંસલ કરવાના મુખ્ય હેતુને અનુરૂપ માત્ર આનુષંગિક અથવા સહાયક સ્વરૂપની હોય છે. પ્રથમ સ્થિતિમાં, ટેન્ડર જારી કરતી સત્તાને તે શરતોનો કડકપણે અમલ કરવો જરૂરી

બની શકે. અન્ય સ્થિતિઓમાં, યોગ્ય પ્રસંગોએ સત્તાને તેમાંથી વિચલિત થવા અને શરતના કડક શબ્દશઃ પાલન પર આગ્રહ ન રાખવા માટે ખુલ્લી છૂટ હોવી જ જોઈએ....."

(૨) એમ/એસ. ટાફકોન પ્રોજેક્ટ્સ (૧) લિ. વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય, એ.આઈ.આર. ૨૦૦૪ એસ.સી. ૯૪૯ માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે પરિચ્છેદ-૧૬ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું;

૧૬. આ મુદ્દા અંગે અમારે કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કરવાની આવશ્યકતા નથી, કારણ કે કોઈપણ સ્થિતિમાં સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા પ્રતિ વર્ષ ૨.૫૦ લાખની અગ્રિમ ચુકવણીની આપવામાં આવેલી રજૂઆત, જે અપીલકર્તા-એમ/એસ. ટાફકોન દ્વારા આપવામાં આવેલી રજૂઆત કરતાં ઘણી ઓછી હતી. તેથી, જે કોઈ અર્થ સ્વીકારવામાં આવે, અંતે એમ/એસ. ટાફકોનની રજૂઆત સામાવાળા નં. ૩ની રજૂઆત કરતાં ઘણી શ્રેષ્ઠ હતી અને તેની પસંદગીમાં કોઈ દોષ દર્શાવી શકાતો નથી. વધુમાં, સામાવાળા નં. ૩એ ટેન્ડર સૂચના અનુસાર બોલી મૂકી હતી અને પસંદગી સમિતિ સમક્ષની કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધો હતો. હવે તે ટેન્ડર સૂચનામાં રહેલી કોઈ કથિત અસ્પષ્ટતાનો લાભ લઈ શકતો નથી.

૧૨. અમે અરજદાર તરફથી હાજર થયેલા વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સૌરભ સોપારકર સાથે વિદ્વાન વકીલ શ્રી અક્ષય વકીલ, સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ તરફથી હાજર થયેલા વિદ્વાન સરકારી વકીલ શ્રી પ્રકાશ જાની સાથે વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ સુશ્રી નિશા ઠાકોર અને સામાવાળા નં. ૩ તથા ૫ થી ૬ તરફથી હાજર

થયેલા વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર ઠાકોર સાથે વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી અર્ચના આચાર્યને સાંભળ્યા છે.

૧૩. જ્યારે મામલો ૨૭.૧૨.૨૦૧૩ ના રોજ યાદીમાં મુકવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે સમકક્ષ ખંડપીઠે નીચેનો આદેશ પસાર કર્યો હતો;

"૧. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સૌરભ સોપારકર સાથે શ્રી અક્ષય વકીલને સાંભળ્યા.

૨. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે અદાલતનું ધ્યાન પાના નં.૧૩૭ પરના ટેન્ડર દસ્તાવેજ તરફ દોર્યું. ત્યારબાદ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે અદાલતનું ધ્યાન પાના નં.૧૬૬ તથા તેના સંબંધિત ભાગ તરફ, પાના નં.૧૧૯, ૧૨૮ અને ૧૩૦ મુજબ દોર્યું. અરજદાર તરફના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ જણાવે છે કે ટેકનિકલ બિડ્સ પહેલેથી જ ખોલવામાં આવી ગઈ છે અને રાજ્યની એસ.એસ.આઈ. એકમોને કાઢી મૂકવામાં આવી છે. તેની સામે, સામાવાળા નં. ૩ અને ૪, જે કોઈપણ માપદંડ મુજબ એસ.એસ.આઈ. નથી અને ગુજરાત રાજ્યની અંદર સ્થિત પણ નથી, તેઓ ટેકનિકલ બિડમાં લાયક ઠરેલા જણાય છે. અરજદાર તરફના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ જણાવે છે કે સત્તાધિકારીઓ કોઈપણ સમયે ભાવ બિડ ખોલે તેવી શક્યતા છે અને ભાવ બિડ ખોલવા માટે, સંબંધિત બોલીદારે કોઈપણ સમયે ટેન્ડર મંજૂર કરવામાં આવે તેવી શક્યતા છે.

૩. નોટિસ તથા આંતરિમ રાહત બાબતે નોટિસ, જે ૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૪ના રોજ પરત ફરવાની રહેશે

૪. તે દરમિયાન, પેરા ૧૯(ઈ) મુજબ તદન્તરિમ રાહત.

૫. નિયમિત સેવા પદ્ધતિ ઉપરાંત, અરજીકર્તાને આર.પી.એ.ડી. દ્વારા અથવા સેવાની અન્ય કોઈપણ પદ્ધતિ દ્વારા સીધી સેવા અમલમાં મૂકવા માટે ખુલ્લું રહેશે."

૧૪. વિષયના ગુણદોષોમાં પ્રવેશ કરતા પહેલાં, કેટલાક તથ્યો પર પ્રકાશ પાડવો ઉપકારક રહેશે. ગુજરાત સરકારની કેન્દ્રીય સ્ટોર્સ ખરીદી સંસ્થા (સીએસપીઓ) એ ઘન કચરો વ્યવસ્થાપન માટેના સાધનો અને ઉપકરણોની ખરીદી માટે તા. ૧૮.૦૯.૨૦૧૩ના ઑનલાઈન ટેન્ડર સૂચના નં. ૦૮/૨૦૧૩-૧૪ જાહેર કરી હતી. ઉક્ત ટેન્ડર સંબંધિત તમામ વિગતો ટેન્ડર સૂચનામાં દર્શાવેલ વેબસાઇટ પર ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવી હતી. ઑનલાઇન બોલી રજૂ કરવાની છેલ્લી તારીખ ૧૪.૧૦.૨૦૧૩ના રોજ ૧૬૦૦ કલાક સુધી હતી. ટેન્ડરકર્તાએ ટેન્ડર સૂચનામાં સંલગ્ન તપાસ યાદીમાં દર્શાવ્યા મુજબના તમામ સ્કૅન કરેલા દસ્તાવેજો અવશ્યપણે ઑનલાઇન (ફક્ત વેબસાઇટ મારફતે) રજૂ કરવાના હતા, પરંતુ અલગથી બે આવરણોમાં (૧) ટેન્ડર દસ્તાવેજ ફી અને ઈએમડી, (૨) કંપનીના ઉત્પાદન સાહિત્ય, જેમાં ઉત્પાદનની શ્રેણી, કદ અને તકનીકી વિગતો વગેરે દર્શાવેલ હોય, તથા ટેન્ડર દસ્તાવેજની હસ્તાક્ષરિત અને સિક્કામુદ્રાંકિત નકલ, અને (૩) પરીક્ષણ અહેવાલો, જે ભૌતિક રીતે રજૂ કરવાના હતા, તેનો અપવાદ હતો.

૧૫. કુલ મળીને, સામાવાળા-સત્તાધિકારીઓને અરજદારની બોલી સહિત સાત બોલીઓ પ્રાપ્ત થઈ હતી. તે નીચે મુજબ છે;

૧. રાજશ્રી એન્ડ કંપની ૨. ઘનશ્યામ એન્જિનિયરિંગ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ ૩. ઘનશ્યામ ફેબ્રિકેટર્સ ૪. કૌશલ કોર્પોરેશન (અહીંના અરજદાર) ૫. સેન્ડ્સ વોટર સિસ્ટમ્સ પ્રા. લિ. (સામાવાળા નં. ૫) ૬. કંચનમણિ કોર્પોરેશન (સામાવાળા નં. ૬)
૭. એઇમ્સ એસોસિયેટ્સ

૧૬. ઉપરોક્ત નામવાળા સાત બોલીદારોમાંથી નં. નં. ૭ પરના બોલીદારનો કેસ ઇએમડી અને ટેન્ડર ફી જમા ન કરવાના કારણે તકનીકી તપાસ માટે વિચારવામાં આવ્યો નહોતો. નં. નં. ૧ પરના બોલીદારે માત્ર એક જ વસ્તુ, અર્થાત વસ્તુ નં. ૧૫ અંગે ભાગ લીધો હતો. છતાં, તેણે ટેન્ડર દસ્તાવેજની સામાન્ય શરતો અને નિયમો મુજબ દસ્તાવેજો રજૂ કરવામાં નિષ્ફળતા દર્શાવી હતી અને તેથી, તેને તકનીકી લાયકાતના તબક્કે અયોગ્ય ઠરાવવામાં આવ્યો હતો. નં. નં. ૧ થી ૪ પરના બોલીદારોએ "ઉત્પાદકો" તરીકે અરજી કરી હતી જ્યારે, નં. નં. ૫ &
૬ એ "ઉત્પાદકના અધિકૃત વિતરકો / ડીલરો" તરીકે અરજી કરી હતી. આ તબક્કે, આ અદાલતની સમકક્ષ ખંડપીઠ દ્વારા તા. ૨૦.૦૧.૨૦૧૪ના રોજ પસાર કરાયેલા આદેશનો ઉલ્લેખ કરવો સંબંધિત રહેશે, જે નીચે મુજબ છે;

"અરજદાર તરફેથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર ઠાકોરને તે સ્ત્રોત તથા નામ સાથે સરનામું સ્પષ્ટ કરવા અને જાહેર કરવા માટે, જ્યાંથી તેમને આઈ.પી. સરનામું ૧૨૨.૧૭૦.૧૦૨.૧૭૬ પ્રાપ્ત થયું, જેના મારફતે ઉપરોક્ત આઈ.પી. સરનામેથી ઑનલાઈન ત્રણ ટેન્ડરો મોકલવામાં આવ્યા હતા.

રાજ્ય સરકારએ પણ આ બાબતે સોગંદનામું દાખલ કરવું રહેશે કે તેમણે આઈ.પી. સરનામાની માહિતી જાહેર કરી છે કે નહીં. અને જો તેમણે આ માહિતી જાહેર કરી હોય, તો તેમણે આગળ એ પણ સ્પષ્ટ કરવું રહેશે કે આઈ.પી. સરનામાની માહિતી તેમણે શા માટે અને કયા હેતુસર જાહેર કરી હતી. જો રાજ્ય સત્તાધિકારીઓ દ્વારા આઈ.પી. સરનામું જાહેર કરવામાં આવ્યું હોય, તો તેઓને સાયબર અપરાધ કાયદા હેઠળ દોષિત માનવામાં આવી શકે. સોગંદનામું સામાવાળાઓની સર્વોચ્ચ સત્તાધિકારી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવશે. જો સર્વોચ્ચ અધિકારીને એવી આશંકા થાય કે તેના અધિકારીઓએ આઈ.પી. સરનામાની માહિતી જાહેર કરી હોઈ શકે, તો સંબંધિત અધિકારીએ પણ આ સંદર્ભે સોગંદનામાં દાખલ કરવા પડશે.

૨૭.૦૧.૨૦૧૪ના રોજ યાદીમાં મુકો. તે પહેલાં આપવામાં આવેલી તદર્થ વચગાળાની રાહત ત્યાર સુધી ચાલુ રાખવામાં આવે."

૧૭. ઉપરોક્ત આદેશના અનુસંધાને, ઉદ્યોગ આયુક્તે એક સોગંદનામું દાખલ કરીને એ હકીકતનો ઇનકાર કર્યો કે તેમના કચેરીએ વિવાદિત ઇન્ટરનેટ પ્રોટોકોલ (આઈ.પી.) સરનામું જાહેર કર્યું હતું. તેમ છતાં, સામાવાળા નં. ૫ ના સુર-રિજોન્ડરમાં એવું પ્રતિપાદિત કરવામાં આવ્યું હતું કે ટેકનિકલ બિડ ખોલવાની તારીખે, એટલે કે ૧૫.૧૦.૨૦૧૩ના રોજ, જ્યારે તેઓ તથા અન્ય પ્રતિનિધિઓ ઉદ્યોગ આયુક્તની કચેરીમાં હાજર હતા, ત્યારે તમામ પક્ષકારોને બિડદારોના ટેન્ડર દસ્તાવેજોની ચકાસણી કરવાની મુક્તતા હતી અને ભૌતિક ટેન્ડર સાથે રજૂ

કરાયેલા ઑનલાઈન ટેન્ડર સંબંધિત કમ્પ્યુટર જનિત રસીદમાંથી એ નોંધાયું હતું કે ઉક્ત ત્રણ પક્ષકારોનું આઈ.પી. સરનામું એકસરખું હતું.

૧૮. અહીં, અમે આ નોંધવા ઇચ્છીએ છીએ કે ટેન્ડર ખોલનાર અધિકારીએ પોતાની ફરજો યોગ્ય રીતે બજાવવામાં નિષ્ફળતા દર્શાવી છે. અદાલતમાં હાજર સામાવાળા–વિભાગના અધિકારી પાસેથી અમે પૂછપરછ કરી હતી. કોઈપણ ટેન્ડરદાતાના પ્રતિનિધિઓને ટેન્ડર વ્યક્તિગત રીતે હાથમાં લેવા દેવું નહીં, તેવી તેની ફરજ હતી. જોકે, એવું જાણવા મળ્યું કે નં. નં. ૨, ૩ અને ૪ પર દર્શાવાયેલા બોલીદારો પરસ્પર સંબંધિત છે અને સહોદર સંસ્થાઓ છે. ઉક્ત ત્રણ સંસ્થાઓના માલિકો એક જ કુટુંબના સભ્યો હોવાનું જણાયું હતું. અરજદાર–કૌશલ કોર્પોરેશન કૌશિક ચંદ્રકાંત જોશી દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે, ઘનશ્યામ એન્જિનિયરિંગ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ શ્રીમતી મીનાબેન કે જોશી, જે કૌશિક ચંદ્રકાંત જોશીની પત્ની છે, દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે અને ઘનશ્યામ ફેબ્રિકેટર્સ કૌમિન કે જોશી, જે કૌશિક ચંદ્રકાંત જોશીના પુત્ર છે, દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે.

૧૯. જ્યારે આ હકીકત સામાવાળા–સત્તાધિકારીના ધ્યાનમાં આવી, ત્યારે તા. ૦૩.૧૨.૨૦૧૩ ના પત્રવ્યવહાર દ્વારા અમદાવાદ જિલ્લાના જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્રના જનરલ મેનેજરના કાર્યાલયને નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો કે દર્શાવેલ સરનામે જરૂરી તપાસ હાથ ધરી અહેવાલ રજૂ કરવો. જરૂરી તપાસ કર્યા બાદ જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્રના કાર્યાલયે તા. ૦૩.૧૨.૨૦૧૩ નો અહેવાલ રજૂ કરીને જાણ કરી કે “ઘનશ્યામ ફેબ્રિકેટર્સ” તેના દર્શાવેલ સરનામે કોઈપણ પ્રકારની “ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ” ચલાવતું નહોતું, જે સંયોગવશાત રહેણાંક પરિસર હોવાનું પણ જણાય

છે. હકીકતમાં, મુલાકાતી દળને "ઘનશ્યામ ફેબ્રિકેટર્સ" ના ઉપરોક્ત સરનામે કોઈ સ્થાપિત મશીનરી મળી આવી નહોતી.

૨૦. ઓનલાઈન બોલીઓ રજૂ કરવા માટે, ટેન્ડરદારોને તેમાં ઉલ્લેખિત "સૂચનાઓ" (કુલ સંખ્યામાં આઠ) નું કડક પાલન કરવું આવશ્યક હતું. કેટલીક "સૂચનાઓ" નીચે મુજબ છે;

"(૧). .....

(૨). .....

(૩). તમામ બોલીઓ ડિજિટલ રીતે હસ્તાક્ષરિત હોવી જોઈએ*...*

(૪). .....

..... (૫).

(૬). તાલીમ માટેની અરજી તથા ડિજિટલ હસ્તાક્ષર પ્રમાણપત્રો જારી કરવા અંગેની અરજી ટેન્ડર રજૂ કરવાની નિયત તારીખ અને સમયથી ઓછામાં ઓછા ૭૨ કલાક અગાઉ કરવી જોઈએ*.*

(૭). ડિજિટલ હસ્તાક્ષર પ્રમાણપત્રના ઉપયોગ અંગેની તમામ પૂછપરછ એમ*/*એસ*. (*એન*)* કોડ સોલ્યુશન્સના કર્મચારીઓને સંબોધિત કરવી જોઈએ*.*

(૮) ...."

૨૧. "સૂચનાઓ" માં ખાસ કરીને જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે ટેન્ડરદારે તમામ દસ્તાવેજો પર "ડિજિટલ" રીતે હસ્તાક્ષર કરવા પડશે. "ડિજિટલ હસ્તાક્ષર" નું મહત્વ એ હકીકત પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે મુખ્ય ટેન્ડર સૂચનાનો ભાગ બનેલી આઠ "સૂચનાઓ" માંથી ત્રણ "ડિજિટલ હસ્તાક્ષર" અંગે હતી. સામાન્ય રીતે

કહીએ તો, ટેન્ડર સૂચનામાં રહેલી આવશ્યકતાઓને વ્યાપક રીતે બે શ્રેણીમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય છે (૧) એવી, જે પાત્રતાની આવશ્યક શરતો નિર્ધારિત કરે છે, અને (૨) એવી, જે માત્ર સહાયક અથવા અનુગામી સ્વરૂપની હોય અને જેનો હેતુ શરતો દ્વારા હાંસલ કરવાના મુખ્ય ઉદ્દેશને સાધવાનો હોય.

૨૨. પ્રથમ સમૂહના કેસોના સંદર્ભમાં, ટેન્ડર જારી કરનાર સત્તાધિકારીને તે શરતોનો કડકપણે અમલ કરવો આવશ્યક બની શકે છે અને બીજા સમૂહના કેસોમાં, યોગ્ય કેસોમાં શરતના કડક શબ્દશઃ પાલનથી વિમુખ થવા અને તેના પર આગ્રહ ન રાખવો સત્તાધિકારી માટે ખુલ્લો હોઈ શકે છે. વર્તમાન કેસમાં, બોલીઓ "ઓન-લાઇન" રજૂ કરવાની હતી. આજકાલ વ્યાપક રહેલા સાયબર ગુનાઓના ઉથલપાથલભર્યા પ્રભાવને ધ્યાનમાં લેતાં અને ખોટી અથવા અસ્પષ્ટ બોલીઓ રજૂ ન થાય તેની ખાતરી કરવા માટે, બાબતોની યોજનામાં "ડિજિટલ હસ્તાક્ષર" ની પ્રણાલી રજૂ કરવામાં આવી હતી. "ડિજિટલ હસ્તાક્ષર" હસ્તાક્ષરનું માન્ય સ્વરૂપ છે તે હકીકત અંગે કોઈ વિવાદ નથી. તેથી, તમામ દસ્તાવેજો પર ડિજિટલ રીતે હસ્તાક્ષર કરવા અંગેની સૂચનાનું બોલીદારો દ્વારા ચુસ્તપણે પાલન કરવું ફરજિયાત હતું, કારણ કે તે પાત્રતાની આવશ્યક શરતોમાંથી એક હતી.

૨૩. ટેન્ડર નોટિસના "માલિકીની ઘોષણા" સંબંધિત પરિશિષ્ટ-બીના ખંડો-(૨) અને (૩) મુજબ, સંબંધિત બોલીદારે તેવા અધિકૃત સહીકર્તાનું નામ, હોદ્દો અને સરનામું દર્શાવવાનું રહે છે, જેને તેની તરફથી વાટાઘાટ કરવા / સહી કરવા / અમલમાં મૂકવા માટે અધિકૃત કરવામાં આવ્યો હોય, તેમજ ટેન્ડરદારના

એકમાત્ર માલિક / તમામ ભાગીદારો / તમામ સંચાલકોના નામ, સરનામાં અને ટેલિફોન નંબર પણ દર્શાવવાના રહે છે.

૨૪. એ નોંધવું પ્રસંગોચિત છે કે "જીતેન્દ્ર જે. ધોરુ"એ અરજદાર તરફથી "અધિકૃત હસ્તાક્ષરી" તરીકેની હેસિયતમાં ઉક્ત દસ્તાવેજ પર હસ્તાક્ષર કર્યા હોવાનું જણાય છે. જોકે, દસ્તાવેજના તળિયે "નિદાકર્તાની સહી અને મુદ્રા" માટે રાખેલ જગ્યામાં ઉક્ત "જીતેન્દ્ર જે. ધોરુ"એ પોતાની સહી અને મુદ્રા કરી છે, અને અરજદાર–મેસર્સ કૌશલ કોર્પોરેશનના માલિક, એટલે કે વાસ્તવિક નિદાકર્તા, એવા કૌશિક ચંદ્રકાન્ત જોષીએ નહીં. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, મેસર્સ કૌશલ કોર્પોરેશનના વાસ્તવિક માલિકે માલિકીના અત્યંત મહત્વપૂર્ણ જાહેરનામા (માલિકીનું જાહેરનામું) પર હસ્તાક્ષર કર્યા નથી, જે નિદા પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા માટે પાત્ર બનવાની મૂળભૂત આવશ્યકતા છે. "જીતેન્દ્ર જે. ધોરુ"એ અનુબંધક–બી દસ્તાવેજ પર નિદા પ્રક્રિયા માટે "અધિકૃત હસ્તાક્ષરી" તરીકે હસ્તાક્ષર કર્યા છે, જે અનુમત્ય નથી, કારણ કે તે વાસ્તવિક માલિક અથવા વાસ્તવિક નિદાકર્તા નથી.

૨૫. આ તબક્કે, અમે સામાન્ય શરતો અને નિયમોની કલમ–૨૮નો ઉલ્લેખ કરી શકીએ, જે "ટેન્ડરની સ્વીકૃતિ" સાથે સંબંધિત છે. કલમ–૨૮નું ઉપકલમ (બી) નીચે મુજબ છે;

"બી. ટેન્ડર ફોર્મ પર સહી કરવામાં આવેલ નથી અથવા દરેક પાનાં પર પ્રારંભિક હસ્તાક્ષર કરવામાં આવેલ નથી અથવા અસત્તાધિકૃત સુધારાઓ સાથે છે." જ્યારે ટેન્ડર દસ્તાવેજ, અર્થાત્ અનુબંધક–બી, સંબંધિત

"માલિકીની ઘોષણા" પર તે વ્યક્તિના હસ્તાક્ષર નથી, જેણે તેની યોગ્ય માન્યતા માટે અન્યથા તેમાં હસ્તાક્ષર કરવાનું આવશ્યક છે, તો તે દસ્તાવેજનું કોઈ મૂલ્ય રહેશે નહીં. તે જ રીતે, જો દસ્તાવેજ પર એવી વ્યક્તિ દ્વારા હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા હોય, જેને તે કરવા માટે સત્તા ન હોય, તો પણ તે દસ્તાવેજનું કોઈ મૂલ્ય રહેશે નહીં.

૨૬. કોઈ નિશ્ચિત વ્યક્તિ પાસેથી દસ્તાવેજ પર સહી લેવાં પાછળની આવશ્યકતા અનેક પાસાઓ ધરાવે છે. તે તેની પ્રામાણિકતા અથવા કાયદેસરતા સાથે સંબંધિત હોઈ શકે છે. યોગ્ય વ્યક્તિ દ્વારા દસ્તાવેજ પર સહી કરવામાં આવે ત્યારે જ તે દસ્તાવેજને કાનૂની બળ પ્રાપ્ત થાય છે. હાલના કેસમાં, વિવાદિત દસ્તાવેજ "માલિકીની ઘોષણા" સાથે સંબંધિત છે, એટલે કે એવો દસ્તાવેજ તેવા "માલિક" દ્વારા સહી કરાયેલ હોવો આવશ્યક હતો, જે આવી ઘોષણા આપી રહ્યો છે. અધિકૃત સહીકર્તા પોતે એવી ઘોષણા કરી શકતો નથી કે આવી ઘોષણા કરવા માટે તે અધિકૃત વ્યક્તિ છે. આવી ઘોષણા માત્ર "માલિક" દ્વારા જ કરી શકાતી હતી અને અધિકૃત સહીકર્તા પોતે તે કરી શકતો નથી. હવે, જ્યારે આ ઘોષણા માલિક સિવાયની વ્યક્તિ દ્વારા આપવામાં આવી છે, ત્યારે તેને કોઈ મૂલ્ય રહેતું નથી અને તે સહીવિહોણા દસ્તાવેજ સમાન ગણાય. અરજદારે ઉક્ત "જીતેન્દ્ર જે. ધોરુ" ને "અધિકૃત સહીકર્તા" તરીકે નિયુક્ત કરતો કોઈ "અધિકારપત્ર" રજૂ કર્યો નથી. કેસના ઉપરોક્ત પાસાઓને ધ્યાનમાં લેતાં, સામાન્ય શરતો અને નિયમોની કલમ–૨૮(બી) નો ભંગ થયો છે.

૨૭. અન્ય એક નોંધપાત્ર પાસું એ છે કે અરજદારના તારીખ ૧૪.૧૦.૨૦૧૩ ના માઈક્રો સ્મોલ એન્ડ મીડિયમ એન્ટરપ્રાઈઝ (એમ.એસ.એમ.ઈ.) પ્રમાણપત્રમાં પ્રારંભિક મૂડીરોકાણની તારીખ ૦૧.૦૨.૨૦૦૮ દર્શાવવામાં આવી છે અને પ્લાન્ટ તથા મશીનરીની કિંમત રૂા. ૨.૦૦ લાખ દર્શાવવામાં આવી છે. વિવાદિત ટેન્ડર ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન માટેના સાધનો અને ઉપકરણોના પુરવઠા બાબતનું છે. ટેન્ડર યોજનાના આધારે સાધનો અને ઉપકરણોનું ઉત્પાદન કરવા માટે બ્લો મોલ્ડિંગ મશીન, ઈન્જેક્શન મોલ્ડિંગ મશીન, રોટો–મોલ્ડિંગ મશીન, એર–કોમ્પ્રેસર તથા અન્ય સહાયક ઉપકરણો જેવી મશીનરી જરૂરી બને છે અને આ ઉપકરણોની કિંમત નિશ્ચિતપણે રૂા. ૨.૦૦ લાખથી વધારે છે. અરજદારે રૂા. ૨.૦૦ લાખ મૂડી દર્શાવી છે, એ હકીકત સ્વયં સૂચવે છે કે અરજદાર "ઉત્પાદક" નથી.

૨૮. હકીકતમાં, અરજદારે એમ/એસ. આદિત્ય પોલી કન્ટેનર પ્રા. લિ., અમદાવાદનું તા. ૧૨.૧૦.૨૦૧૩નું પત્ર તથા એ જ તારીખનું એમ/એસ. સરસ્વતી કન્ટેનર્સ લિ.નું પત્ર રજૂ કર્યું છે, જેમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે આ બન્ને સંસ્થાઓ અરજદાર માટે ડસ્ટબિન, કન્ટેનર, બકેટ વગેરે જેવા પ્લાસ્ટિક બ્લો મોલ્ડેડ ઉત્પાદનોનું ઉત્પાદન કરે છે. આ હકીકત દર્શાવે છે કે જે ઉત્પાદનો માટે ટેન્ડર બહાર પાડવામાં આવ્યું છે, તે ઉત્પાદનોનો અરજદાર "ઉત્પાદક" નથી. ટેન્ડરના દસ્તાવેજો સાથે અરજદારે ઉક્ત એમ/એસ. આદિત્ય પોલી કન્ટેનર પ્રા. લિ. અને એમ/એસ. સરસ્વતી કન્ટેનર્સ લિ.નું ટેન્ડર દસ્તાવેજના પરિશિષ્ટ–ઈ મુજબના નમૂનામાં અધિકૃતતાપત્ર રજૂ કર્યું નથી.

૨૯. વધુમાં, અરજદારે તે પુરવઠો કરવાની ઈચ્છા ધરાવતા ઉત્પાદનોનું "બ્રાન્ડ નામ" પણ આપ્યું નથી. જણાવેલ બે સંસ્થાઓના તારીખ ૧૨.૧૦.૨૦૧૩ ના પત્રોમાં માત્ર એટલું જ જણાવવામાં આવ્યું છે કે તેઓ અરજદાર–નિગમ માટે ઉત્પાદનોનું ઉત્પાદન કરશે. તેઓ અરજદાર માટે જે ઉત્પાદનોનું ઉત્પાદન કરશે, તે ઉત્પાદનોના "બ્રાન્ડ નામ" અંગે તેઓ મૌન છે. ઉપરોક્ત પાસાઓ પરથી અરજદારનો આશય સ્પષ્ટ થાય છે. તે કોઈપણ રીતે ટેન્ડર મેળવવા માંગે છે. કેસના નીચેના પાસાઓ આવી માન્યતાને વધુ મજબૂત બનાવે છે;

(૧) અરજદારે પોતાની બોલી ત્રણ અલગ અલગ પેઢીઓ, એટલે કે, ઘનશ્યામ એન્જિનિયરિંગ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ, ઘનશ્યામ ફેબ્રિકેટર્સ અને કૌશલ કોર્પોરેશન મારફતે રજૂ કરી હતી. ઉપરોક્ત ત્રણેય એકમોના માલિકો એક જ કુટુંબના સભ્યો છે. પ્રથમ એકમ અરજદારની પત્નીની માલિકીનું છે, બીજું તેના પુત્રની માલિકીનું છે અને ત્રીજું તેના પોતાના માલિકીનું છે.

(૨) અરજદારે સામાવાળા–પ્રાધિકરણ સમક્ષ સ્પર્ધામાં રહેલા બે બોલીદારો, અર્થાત્ સામાવાળા નં.૫ અને ૬, અંગે ખોટી રજૂઆતો કરી હતી. તેની તા. ૨૫.૧૧.૨૦૧૩ની રજૂઆત સ્વયંસ્પષ્ટ છે.

(૩) અરજદારે "ઉત્પાદક" તરીકે પોતાની બોલી રજૂ કરી હતી. જોકે, જ્યારે પડદો ઉઠ્યો, ત્યારે અરજદારની ઓળખ કંઈક અંશે અસ્પષ્ટ બની ગઈ. બે સંસ્થાઓ, એટલે કે મેસર્સ આદિત્ય પોલી કન્ટેનર પ્રા. લિ., અમદાવાદનું તા. ૧૨.૧૦.૨૦૧૩નું પત્ર અને મેસર્સ સરસ્વતી કન્ટેનર્સ લિ.નું તા. ૧૨.૧૦.૨૦૧૩નું પત્ર જણાવે છે કે તેઓ અરજદાર–કોર્પોરેશન માટે

ઉત્પાદનોનું ઉત્પાદન કરે છે. તેથી, અરજદાર ન તો પોતાના દ્વારા ઉત્પાદિત માલ વેચે છે અને ન તો અધિકૃત વિતરક તરીકે અન્ય ઉત્પાદકોના માલનું વેચાણ કરે છે. અરજદારની ઓળખ શું છે? અરજદાર ઉત્પાદક છે કે વિતરક? તેની ઓળખ અનિશ્ચિત છે. ઉપરોક્ત પાસાઓને ધ્યાનમાં લેતા, "કૌશલ કોર્પોરેશન" નામે અરજદાર એક ઉત્પાદક છે અને તેનું "બ્રાન્ડ" નામ "કૌશલ" છે, એવું સ્વીકારી શકાય તેમ નથી.

૩૦. હવે અમારાં વિચારાધીન રહેતો આગલો પ્રશ્ન એ છે કે સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ દ્વારા રજૂ કરાયેલ બોલીઓની સ્વીકાર્યતા યોગ્ય અને કાયદેસર છે કે નહીં. અરજદારે આક્ષેપ કર્યો છે કે સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ બન્ને અપાત્ર અને અયોગ્ય છે, છતાં સામાવાળા સત્તાધીશો સાથેની સાંઠગાંઠમાં તેમણે ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો અને તેમાં સફળતા મેળવી. અરજદારે વધુમાં આક્ષેપ કર્યો છે કે સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ એ સામાન્ય શરતો અને નિયમોની કલમ-જનું પાલન કર્યું નથી, જે મુજબ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ દ્વારા જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવું આવશ્યક છે. તત્કાલ સંદર્ભ માટે, ઉક્ત કલમ નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવે છે;

ટી.ઈ. ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન માટેના સાધનો અને ઉપકરણો હેઠળ ભારતમાં મુખ્ય ઉત્પાદનકર્તા કંપની દ્વારા વસ્તુઓના છેલ્લા ત્રણ વર્ષના ઉત્પાદન અને વેચાણના આંકડા, વસ્તુઓની માત્રા અને મૂલ્ય મુજબ. (સી.એ. પ્રમાણિત) (જે કિસ્સામાં બોલીદાર સંસ્થા ટી.ઈ. હેઠળની વસ્તુઓની અધિકૃત વિતરક / ડીલર હોય).

૩૧. નોંધપોથી પરથી એવું જણાય છે કે બંને સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ એ "જગદીશ વી. રાજગોર એન્ડ કો., ચાર્ટર્ડ અકાઉન્ટન્ટ" દ્વારા તા. ૨૩.૦૫.૨૦૧૩ ના રોજ જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું છે. તેમણે ચાર્ટર્ડ અકાઉન્ટન્ટના પ્રમાણપત્રના સમર્થનમાં ટેન્ડરના દસ્તાવેજો સાથે વર્ષ ૨૦૧૦-૨૦૧૧, ૨૦૧૧-૨૦૧૨ અને ૨૦૧૨-૨૦૧૩ના વાર્ષિક અહેવાલો પણ રજૂ કર્યા છે. અમારા મત મુજબ, સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ દ્વારા રજૂ કરાયેલ તા. ૨૩.૦૫.૨૦૧૩ ના પ્રમાણપત્રોમાં દર્શાવેલ વિગતો આવા પ્રમાણપત્રની આવશ્યકતા પાછળનો હેતુ સિદ્ધ કરે છે. અમને તે દસ્તાવેજમાં કોઈ અનિયમિતતા જણાતી નથી અને ઉક્ત પ્રમાણપત્રો સ્વીકારવામાં સામાવાળા-સત્તાધિકારીઓ તરફથી કોઈ અયોગ્યતા પણ જણાતી નથી.

૩૨. જ્યાં સુધી એસ.આઈ.એ. નોંધણી સંબંધિત અનિયમિતતાનો પ્રશ્ન છે, ત્યાં સુધી અમે નોંધીએ છીએ કે બંને સામાવાળાઓએ ટેન્ડર દસ્તાવેજો સાથે મુખ્ય ઉત્પાદનકર્તા કંપનીની એસ.આઈ.એ. નોંધણીની નકલ રજૂ કરી છે. બંને સામાવાળા નં. ૩ અને ૪, જે મુખ્ય ઉત્પાદનકર્તા કંપનીઓ છે, તેમની એસ.આઈ.એ. નોંધણી પ્રમાણપત્રમાં તેમની ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ કચરાપાત્રો અને સામગ્રી સંભાળ પ્રણાલીઓ તરીકે દર્શાવવામાં આવી છે, જે ફેબ્રિકેશન દ્વારા કરવામાં આવે છે. આવા ફેબ્રિકેશનના કામ કરવા માટે કોઈ પરવાનાની આવશ્યકતા નથી. તેથી, આ બાબતમાં પણ, અમે માનીએ છીએ કે અરજદારે કરેલો આક્ષેપ આધારવિહોણો છે.

૩૩. અરજદારે આક્ષેપ કર્યો છે કે સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ એ મુખ્ય ઉત્પાદનકારી કંપનીની તરફથી હસ્તાક્ષર કરવા માટે અધિકૃત કરાયેલા વ્યક્તિઓનું અધિકૃતિપત્ર રજૂ કર્યું નથી. જોકે, સંયુક્ત ઉદ્યોગ આયુક્તના તા. ૧૨.૧૨.૨૦૧૩ના પત્રવ્યવહારના પ્રતિસાદરૂપે રજૂ કરાયેલ તા. ૧૩.૧૨.૨૦૧૩ના દસ્તાવેજોમાંથી, ઉક્ત મુદ્દો નિરાકરિત થાય છે.

૩૪. અરજદારે આક્ષેપ પણ કર્યો છે કે સામાન્ય નિયમો અને શરતોની કલમ–૨૮(જી) માં જોગવાઈ કરાયેલ "ટેન્ડરકર્તાના અસંતોષકારક ભૂતકાળના કાર્યપ્રદર્શન" ના કારણસર સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ દ્વારા રજૂ કરાયેલ બોલીઓ અયોગ્ય ઠરાવાને પાત્ર છે. જોકે, નોંધપોથી પર ઉપલબ્ધ દસ્તાવેજો અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલા આ દાવાને સમર્થન આપતા નથી. વધુમાં, આવી રજૂઆત અરજીના મેમોમાં લેવામાં આવી નહોતી અને તે અરજદાર દ્વારા દાખલ કરાયેલ પ્રત્યુત્તર–સોગંદનામામાં પ્રથમવાર જ ઉઠાવવામાં આવી છે.

૩૫. એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે સંબંધિત સામાવાળાને બિહાર સરકાર દ્વારા 'ચૂકદાર' જાહેર કરવામાં આવ્યો છે. તેમ છતાં, એવું જણાય છે કે સંબંધિત સામાવાળા અને બિહાર રાજ્યની સત્તાધિકારી સંસ્થા વચ્ચે મધ્યસ્થતા કાર્યવાહી પ્રલંબિત છે અને કોઈ અંતિમ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો નથી. વિપરીત રીતે, એવું જણાય છે કે સામાવાળા નં. ૩ ને વર્ષ ૨૦૧૧માં બિહાર સરકાર પાસેથી તેમજ બૃહન્મુંબઈ મહાનગરપાલિકા (બીએમસી) પાસેથી પણ અનેક આદેશો પ્રાપ્ત થયા હતા. અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલ પ્રેસ–વિજ્ઞપ્તિ વર્તમાન પરિસ્થિતિ વિશે કંઈ કહેતી નથી. તેમાં માત્ર એટલું જ કહેવામાં આવ્યું છે કે

સંબંધિત સામાવાળા સંભવતઃ કાળીસૂચીમાં મુકાઈ શકે. આવા અનુમાનોને અમારી ન્યાયિક પ્રણાલીમાં કોઈ સ્થાન નથી.

૩૬. અન્યથા પણ, બીએમસી દ્વારા ટેન્ડરનો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હોવો તે દર્શાવે છે કે ટેન્ડર સ્વીકારવામાં આવ્યું તે તારીખે કાળી યાદીમાં મૂકવાના સમયગાળાનો અંત આવી ગયો હતો. અભિલેખ પર એવું દર્શાવતું કંઈ નથી કે સામાવાળાઓ પૈકી કોઈ એકને પણ અન્ય કોઈ રાજ્યની કોઈ સત્તા અથવા સરકાર દ્વારા નિષિદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે અથવા "કાળી યાદીમાં મૂકવામાં આવ્યો છે". તેથી, અરજદાર તેના સ્પર્ધકો સામે નિરર્થક આક્ષેપો કરતો હોય તેમ જણાય છે જેથી તેમની બોલીઓ એક અથવા બીજા આધારે અયોગ્ય ઠરે. અમને સામાવાળા-સત્તાધિકારીઓ અને સામાવાળા નં.૫ અને ૬ અથવા તે બાબતે સામાવાળા નં.૩ અને ૪ વચ્ચે કોઈપણ પ્રકારની સાંઠગાંઠ અથવા પક્ષપાત જણાતો નથી.

૩૭. અરજદારે એવો પણ આક્ષેપ કર્યો છે કે સામાવાળા-સત્તાધિકારીએ સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટનું પ્રમાણપત્ર સ્વીકારી લીધું છે, જોકે તે ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં દર્શાવેલ નિશ્ચિત આવશ્યકતાઓના બદલે માત્ર પ્લાસ્ટિક ઉત્પાદનો સંબંધિત હતું. પ્લાસ્ટિક સામગ્રી એ કૃત્રિમ અથવા અર્ધ-કૃત્રિમ કાર્બનિક ઘન પદાર્થોની વિશાળ શ્રેણીમાં આવતી એવી સામગ્રી છે, જેને ઢાળીને આકાર આપી શકાય છે. પ્લાસ્ટિક સામાન્ય રીતે ઊંચા આણ્વિક દ્રવ્યમાન ધરાવતા કાર્બનિક પોલિમર હોય છે, પરંતુ તેમાં ઘણી વાર અન્ય પદાર્થો પણ સમાવેશ પામતા હોય છે. તે સામાન્ય

રીતે કૃત્રિમ હોય છે અને મોટાભાગે પેટ્રોકેમિકલ્સમાંથી ઉત્પન્ન થયેલા હોય છે, જોકે ઘણાં અંશે કેટલાક કુદરતી પણ હોય છે. સામાવાળા નં. ૩ અને ૪ દ્વારા ઉત્પાદિત કરવામાં આવતા ઉત્પાદનો મૂળભૂત રીતે પ્લાસ્ટિકમાંથી બનેલા છે, જેના માટે તેઓ સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા જારી કરાયેલ લાઈસન્સ ધરાવે છે. તેથી, સામાવાળા–સત્તાધિકારી દ્વારા સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ બન્ને દ્વારા રજૂ કરાયેલ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટનું પ્રમાણપત્ર સ્વીકારવામાં આવ્યું તે યોગ્ય હતું અને અમારી માન્યતા મુજબ ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં ઉલ્લેખિત નિશ્ચિત વસ્તુઓ અંગે અલગથી પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવાની કોઈ આવશ્યકતા નથી.

૩૮. અરજદારે એવો પણ આક્ષેપ કર્યો છે કે સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ દ્વારા રજૂ કરાયેલા લેબ અહેવાલો સ્વીકારવામાં આવી શક્યા ન હોત, કારણ કે તેઓ મંજૂરશુદા પ્રયોગશાળા દ્વારા જારી કરાયેલા નથી. અમને જણાય છે કે સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ દ્વારા રજૂ કરાયેલા લેબ અહેવાલો એન.એ.બી.એલ. દ્વારા વિધિવત્ માન્યતા પ્રાપ્ત મંજૂરશુદા મૂલ્યાંકન પ્રયોગશાળા દ્વારા જારી કરાયેલા છે. ટેન્ડર દસ્તાવેજની કલમ–૧૯ માં સ્પષ્ટ રીતે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે જે પ્રયોગશાળાઓ દ્વારા એન.એ.બી.એલ. સમક્ષ માન્યતાના નવીનીકરણ માટેની અરજી બાકી હોય, તેવી પ્રયોગશાળાઓ દ્વારા જારી કરાયેલા લેબ અહેવાલો વિચારણામાં લઈ શકાય. હાલના કેસમાં, એપેક્સ એસેસમેન્ટ લેબ્સ પ્રા. લિ. દ્વારા એન.એ.બી.એલ. સમક્ષ માન્યતાના નવીનીકરણ માટે કરવામાં આવેલી તારીખ ૦૨.૦૭.૨૦૧૩ ની અરજી બાકી છે, જે બાબત એન.એ.બી.એલ. દ્વારા તારીખ ૧૯.૧૨.૨૦૧૩ ના રોજ જારી કરાયેલા પત્રવ્યવહાર પરથી સ્પષ્ટ થાય

છે, જેની નકલ સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ જવાબી સોગંદનામા સાથે રજૂ કરવામાં આવી છે. તેથી, સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ દ્વારા રજૂ કરાયેલા લેબ અહેવાલો વિધિવત્ માન્યતાપ્રાપ્ત પ્રયોગશાળા દ્વારા જારી કરાયેલા નથી અને તેથી અમાન્ય છે, એવો અરજદારનો દાવો કોઈ જ સાર ધરાવતો નથી.

૩૯. અરજદારે આક્ષેપ પણ કર્યો છે કે વિવાદિત ટેન્ડરની વસ્તુઓ ખાસ કરીને નાના પાયાના ઉદ્યોગો (એસ.એસ.આઈ.) અને કૂટિર ઉદ્યોગો માટે અનામત રાખવામાં આવી છે અને કારણ કે સામાવાળા નં. ૩ અને ૪ ન તો એસ.એસ.આઈ. છે અને ન તો કૂટિર ઉદ્યોગો છે, તેથી સામાવાળા સત્તાવાળાઓએ તેમને ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા તથા નાણાકીય બોલી માટે લાયક ઠેરવવાની પરવાનગી આપવી જોઈતી નહોતી. અભિલેખ પરથી એવું જણાય છે કે ટેન્ડર દસ્તાવેજની માત્ર વસ્તુ નં. ૧, ૨ અને ૩ જ એસ.એસ.આઈ. એકમો માટે અનામત રાખવામાં આવેલી વસ્તુઓની શ્રેણીમાં આવે છે. આ નિર્વિવાદ હકીકત છે કે સામાવાળા સત્તાવાળાઓએ ઉપરોક્ત ત્રણ વસ્તુઓ અંગે કોઈ ટેન્ડર ફાળવ્યું નથી. બાકીની વસ્તુઓ એસ.એસ.આઈ. એકમો માટે અનામત રાખવામાં આવેલી વસ્તુઓની શ્રેણીમાં આવતી નથી. ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં દર્શાવેલી કુલ ૧૫ વસ્તુઓ, જેમના માટે દર કરાર જારી કરવામાં આવ્યો છે, તેમાં વિવિધ ક્ષમતા, કદ, હેન્ડલ, ઢાંકણા વગેરે જેવી વિશિષ્ટ વિગતો છે. એસ.એસ.આઈ. એકમો અથવા કૂટિર ઉદ્યોગો માટે અનામત રાખવામાં આવેલ માલસામાન સંપૂર્ણપણે જુદો છે. તેથી, એવું કહી શકાય નહીં કે

વિવાદિત ટેન્ડર ખાસ કરીને એસ.એસ.આઈ. એકમો અથવા કૂટિર ઉદ્યોગો માટે અનામત રાખવામાં આવેલી વસ્તુઓ માટે છે.

૪૦. સમગ્ર નોંધપોથીનું અવલોકન કર્યા પછી, અમે જાણીએ છીએ કે અરજદાર પાસે કેટલાક એવા દસ્તાવેજો કબજામાં છે, જે તેની પાસે હોવા યોગ્ય નહોતા. અરજદાર પાસે ઉપલબ્ધ માહિતી, જણાવેલ અધિનિયમની કલમ ૧૧ મુજબ તૃતીય પક્ષની માહિતી સંબંધિત હોવાથી, માહિતીનો અધિકાર અધિનિયમ, ૨૦૦૫ હેઠળ ઉપલબ્ધ કરાવી શકાય તેવી નહોતી. અદાલતે આ અવલોકનો કર્યા છે કારણ કે અદાલતને વિદ્વાન સરકારી વકીલ શ્રી પ્રકાશ જાની દ્વારા અદાલત સમક્ષ લાવવામાં આવેલી કેસની મૂળ નોંધપોથીની ચકાસણી કરવાની તક મળી હતી. ફાઇલની નોંધપોથીને ધ્યાનમાં લેતા, સંબંધિત અરજદારને માહિતી જાહેર ન કરવા બાબતે ઉદ્યોગ આયોગ્ય ન્યાયસંગત હતા.

૪૧. અરજદાર તરફથી હાજર થયેલા વિદ્યાવાન વરિષ્ઠ વકીલ દ્વારા આધારરૂપ ગણાવવામાં આવેલા કોઈપણ નિર્ણયો અરજદારને કોઈ મદદરૂપ થવાના નથી, કારણ કે તે કેસોના તથ્યો વર્તમાન કેસના તથ્યોની તુલનામાં સંપૂર્ણપણે ભિન્ન છે.

૪૨. મોનાર્ક ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરના મામલામાં (ઉપરોક્ત), જે બોલીદારના પક્ષમાં ટેન્ડર મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું, તેના દ્વારા તે શરતનું પાલન કરવામાં આવ્યું ન હતું. બીજું, ટેન્ડર સ્વીકારવાની છેલ્લી તારીખ પહેલાં કમિશનરે એવી શરત કાઢી નાંખી હતી, જે બોલીદાર દ્વારા પૂર્ણ કરવામાં આવી ન હતી; પરિણામે, તે બોલીદારને લાભ અપાયો હતો અને અન્ય સંભવિત બોલીદારોને ભાગ લેવાના

અવસરથી વંચિત રાખવામાં આવ્યા હતા. વર્તમાન મામલામાં, બોલીદાર પ્રારંભિક તબક્કામાં જ લાયક ઠરતો નથી. અહીં કોઈ શરત કાઢી નાંખવામાં આવી નથી, તેમજ કોઈપણ સામાવાળાને અનુકૂળ થાય તે રીતે શરતોમાં ફેરફાર પણ કરવામાં આવ્યો નથી. સામાવાળા–સત્તાધિકારીઓએ ટેન્ડર સૂચનાની શરતો અને નિયમો અનુસાર કાર્યવાહી કરી છે. વ્યાપક રીતે કહીએ તો, અરજદારને પ્રારંભિક ચકાસણીમાં ત્રણ આધાર પર અયોગ્ય ઠરાવવામાં આવ્યો છે — (૧) દસ્તાવેજો રજૂ કરેલા નથી – માલિક દ્વારા સહી કરાયેલા નથી; (૨) ઉત્પાદક નથી; અને (૩) ઉત્પાદનના બ્રાન્ડ નામની પુરવઠા નથી. તેથી, ઉપરોક્ત નિર્ણય અરજદારને કોઈ મદદરૂપ બનવાનો નથી.

૪૩. હરમિંદર સિંહ અરોરાના કેસમાં (ઉપરોક્ત), ટેન્ડર સૂચના શુદ્ધ તાજા ભેંસના દૂધ અથવા ગાયના દૂધના પુરવઠા માટે હતી. તેમાંના સામાવાળાએ પેસ્ટ્યુરાઈઝ્ડ દૂધના પુરવઠા માટે ટેન્ડર રજૂ કર્યું હતું. તેથી, તેમાંના સામાવાળા દ્વારા રજૂ કરાયેલ ટેન્ડર ટેન્ડર સૂચનાને અનુરૂપ નહોતું અને સત્તાધિકારીએ તેને સ્વીકારી શક્યા ન હોત. જ્યારે, વર્તમાન કેસમાં, મૂળ શરતો અને નિયમો યથાવત્ રાખવામાં આવ્યા છે અને તેમાં કોઈ ફેરફાર / કાપછાંટ કરવામાં આવી નથી. તેના વિરુદ્ધમાં, સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ દ્વારા રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજો ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં નિર્દિષ્ટ કરાયેલ વસ્તુઓની આવશ્યકતાઓ પૂર્ણ કરતા હોવાનું જણાયું હતું. તેથી, ઉક્ત નિર્ણય પણ અરજદારના બચાવમાં આવશે નહીં.

૪૪. અરજદાર તરફથી હાજર થયેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે જે સ્ટર્લિંગ કમ્પ્યુટર્સના કેસ (ઉપરોક્ત) પર ભરોસો મૂક્યો છે, તેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તા વિષે ચર્ચા કરી હતી. ઉક્ત નિર્ણયમાં પ્રતિપાદિત કાનૂની સિદ્ધાંત સાથે અમે સહમત છીએ કે, એકવાર કરારમાં પ્રવેશવા માટે કોઈ સત્તાધિકારીએ અપનાવેલી પ્રક્રિયા બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪ના આદેશના વિરોધમાં હોવાનું માન્ય થાય, ત્યારબાદ અદાલતો આ કહીને એવી કાર્યવાહી અવગણી શકતી નથી કે સંબંધિત સત્તાધિકારીઓને કરાર સંબંધિત બાબતોમાં અમુક અવકાશ અથવા સ્વતંત્રતા હોવી જ જોઈએ અને અદાલતો દ્વારા કરવામાં આવેલ કોઈપણ હસ્તક્ષેપ એવો નિર્ણય લેવા માટે કાર્યપાલિકાના વિશિષ્ટ અધિકારમાં અતિક્રમણ સમાન ગણાશે. ઉપરોક્ત સિદ્ધાંત અંગે, જે સર્વોચ્ચ અદાલતે પ્રતિપાદિત કર્યો છે, કોઈ બીજી દૃષ્ટિ શક્ય નથી. વર્તમાન કેસમાં, સામાવાળા સત્તાધિકારીઓએ અપનાવેલી પ્રક્રિયા કોઈપણ પરિસ્થિતિમાં બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪નું ઉલ્લંઘન કરતી નથી. હકીકતમાં, સત્તાધિકારીએ ટેન્ડર નોટિસ તેમજ રાજ્ય સરકારની ખરીદી માર્ગદર્શિકા હેઠળ નિર્ધારિત મુજબની પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યું છે.

૪૫. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં લેતા, અમે આ નિષ્કર્ષે પહોંચવામાં જરા પણ સંકોચ અનુભવતા નથી કે સામાવાળા સત્તાધિકારીઓ દ્વારા સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ના પક્ષે ટેન્ડર મંજૂર કરતી વખતે કોઈ ગેરકાયદેસરતા અથવા અયોગ્યતા આચરવામાં આવી નથી. અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલા આક્ષેપો માત્ર અસ્પષ્ટ જ નથી, પરંતુ આધારવિહોણા પણ છે.

૪૬. અમને જણાય છે કે, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ દ્વારા પ્રમાણપત્ર આપવાના મુદ્દે સંબંધિત સત્તાધિકારીએ બાબતને ઉદાર રીતે તપાસી છે, પરંતુ સંબંધિત સામાવાળાઓ દ્વારા જારી કરાયેલા પ્રમાણપત્રોમાં વ્યક્તિનિષ્ઠ સંતોષ રહેલો હોવાથી સત્તાધિકારીએ અતિ–તકનીકી દૃષ્ટિકોણ અપનાવ્યો નહોતો. માત્ર પ્રમાણપત્રના શબ્દપ્રયોગના આધારે અથવા પ્રમાણપત્રો યોગ્ય સ્વરૂપમાં ન હોવાના કારણસર કોઈ પણ બોલીદારને અયોગ્ય ઠરાવવામાં આવ્યો નહોતો. અરજદાર પણ છેલ્લા ત્રણ વર્ષના ઉત્પાદનના આંકડા રજૂ કરવામાં સમર્થ નહોતો, જે ઉત્પાદકને બોલી પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા માટે પૂર્વશરત હતી. સામાવાળા–સત્તાધિકારીઓએ અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલી બોલીમાં અનેક ખામીઓ નોંધેલી અને તેથી અરજદારને અયોગ્ય ઠરાવવામાં આવ્યો. સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ ને ટેન્ડર ફાળવવામાં આવ્યું, કારણ કે તેમના દ્વારા રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજો ટેન્ડર સૂચના તથા ટેન્ડર દસ્તાવેજોની સામાન્ય શરતો અને નિયમો સાથે સુસંગત હોવાનું જાણવા મળ્યું.

૪૭. વધુમાં, અરજદાર ટેન્ડર પ્રક્રિયાને પણ પડકારી શક્યો હોત નહીં. કાયદાનો આ સુસ્થાપિત સિદ્ધાંત છે કે કોઈ વ્યક્તિ પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધા પછી તેને પડકારી શકતી નથી. કેસના ઉપરોક્ત પાસાઓ અને ટાટા સેલ્યુલર ના કેસમાં (ઉપરોક્ત) પ્રતિપાદિત સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં લેતાં, અમને વર્તમાન અરજીમાં કોઈ ગુણ જણાતો નથી.

૪૮. ઉપરોક્ત કારણોસર, અરજી ફગાવી દેવામાં આવે છે. નિયમ રદ કરવામાં આવે છે. વચગાળાની રાહત સમાપ્ત થયેલ ગણાશે. આ તબક્કે, અરજદાર

તરફથી હાજર થયેલ વિદ્વાન વકીલે ઉચ્ચતર મંચનો સંપર્ક કરવા માટે આઠ અઠવાડિયાની મુદત સુધી વચગાળાની રાહત લંબાવવાની વિનંતી કરી. સામાવાળા નં. ૫ અને ૬ તરફથી હાજર થયેલ વિદ્વાન સરકારી વકીલ તેમજ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર ઠાકોરે વચગાળાની રાહતના લંબાણનો વિરોધ કર્યો. કેસના તથ્યો અને પરિસ્થિતિઓને ધ્યાનમાં લેતાં, અગાઉ મંજૂર કરાયેલ વચગાળાની રાહત ૧૪મી ઑગસ્ટ, ૨૦૧૪ સુધી લંબાવવામાં આવે છે.

(કે.એસ. ઝવેરી, ન્યાયમૂર્તિ)

(એ.જી. ઉરૈઝી, ન્યાયમૂર્તિ)

પ્રવીણ/*

Translation of this judgment is provided by M/s Hyperlink E-Solutions Pvt. Ltd.

===

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.